

รายงานการวิจัย
การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล
DEVELOPMENT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
TOWARD DIGITAL UNIVERSITY

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์
ภัทรพล เสริมทรง
ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
ทวีศักดิ์ ไครบุตร
พรพิมล เพ็งประภา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย
การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล
DEVELOPMENT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
TOWARD DIGITAL UNIVERSITY

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์
ภัทรพล เสริมทรง
ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
ทวีศักดิ์ ไครบุตร
พรพิมล เพ็งประภา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล 2. พัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3. ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักศึกษา จำนวน 22 คน บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 12 รูป/คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 12 รูป/คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มผ่านระบบออนไลน์ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการหาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขต และวิทยาลัย จำนวน 20 รูป/คน และขั้นตอนที่ 3 เป็นการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล ดำเนินการโดยการสนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและพรรณนาวิธี

ผลการวิจัยพบว่า

1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในปัจจุบันมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่บุคลากรและนักศึกษา มีเซิร์ฟเวอร์ฐานข้อมูลส่วนกลาง มีระบบบริการแบบดิจิทัลหลายระบบ เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และจัดเก็บเอกสาร ระบบบุคลากร ระบบการบริการการศึกษา ระบบการประเมินภายใน ระบบเพิ่มประสิทธิภาพอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ มีการสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเตรียมทรัพยากรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีอุปสรรค มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล และมีระบบประเมินผลและฟีดแบ็คเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของปัญหา พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรในบางจุด ระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดความยุ่งยากสำหรับผู้ใช้งานครั้งแรก ๆ การใช้งานระบบบริการการศึกษานานาชาติมือถือยังไม่ค่อยสะดวก ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุดยังไม่เป็นที่นิยม การเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อมูลบนเว็บไซต์ยังไม่เพียงพอต่อการวิจัยและการอ้างอิง การใช้งานระบบ iThesis ค่อนข้างยุ่งยาก และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา และขาดการประชาสัมพันธ์การใช้งาน Microsoft Office 365

2. การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คือ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยเฉพาะวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับระบบการบริหารจัดการดิจิทัล เช่น ระบบบริหารการเงิน ระบบกาบริการการศึกษา ระบบแฟ้มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ มีการเรียนการสอนแบบดิจิทัล มีความปลอดภัยทางดิจิทัล และบุคลากรและนักศึกษารู้เท่าทันดิจิทัล

3. การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ดำเนินการโดยการเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ และจัดสัมมนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

คำสำคัญ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยดิจิทัล, เทคโนโลยีดิจิทัล, ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล,

ABSTRACT

This research was a qualitative study with the following objectives: 1) to investigate the current situation and problems in developing Mahamakut Buddhist University into a digital university; 2) to develop guidelines for this transformation; and 3) to disseminate these guidelines. The research was divided into three phases. In Phase 1, the current state and problems of the university's digital transformation were explored. Key informants included 22 students, 12 academic staff, and 12 support staff. The data were collected through online focus group discussions. Phase 2 focused on finding guidelines for the university's development into a digital university. Key informants for this phase were 20 experts from Mahamakut Buddhist University, its campuses, and colleges. In Phase 3, the guidelines for the university's development were disseminated through a group discussion. The data were analyzed using content analysis and descriptive methods.

The research findings were as follows: 1. Current Status and Problems: Mahamakut Buddhist University had invested in infrastructure to provide high-speed internet to its staff and students. It had a central database server and several digital service systems, such as the Management Information System (MIS), an electronic document management system (E-doc), a personnel system, an educational service system, an internal evaluation system, an electronic portfolio system (e-portfolio), and the Integrated Thesis & Research Management System (iThesis). The university had supported online learning platforms, adjusted curricula for online teaching, and provided training for staff to use technology effectively. Digital resources were also made available to students to support their learning, a data security policy was established, and an evaluation and feedback system was in place for operational improvement. The problems identified were unstable internet signals in some areas, a cumbersome authentication system for first-time users, inconvenient access to the educational service system on mobile phones, the unpopularity of the library's Online Public Access Catalog (OPAC), and online learning systems that did not fully cover instructors' teaching. Additionally, there was insufficient data on the website for research and citation, the iThesis system was complicated to use with no staff support

for problems, and there was a lack of public relations regarding the use of Microsoft Office 365. 2. Development Guidelines: It was found that for Mahamakut Buddhist University to become a digital university, administrators must possess digital leadership, especially a digital vision. A supporting infrastructure for digital management systems was also necessary, including financial management (MIS), educational services, e-portfolios, thesis management, and an electronic library system (DIM DATA). Furthermore, digital instruction, digital security, and digital literacy among staff and students were essential. 3. Dissemination of Guidelines: The guidelines for the university's development were disseminated by publishing research and academic articles and by organizing seminars for university staff, emphasizing the necessity of using digital technology.

Keywords: Mahamakut Buddhist University, Digital University, Digital Technology, Digital Leadership.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี คณะผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ พระสุทิวชิรเมธี, ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีล้านช้าง ที่เมตตาส่งเสริมให้อาจารย์เขียนเสนอขอทุนโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณทุก ๆ ปี ส่งผลให้คณะผู้วิจัยได้รับความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ สำหรับการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุน และได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยดังที่ปรากฏอยู่

ขอขอบพระคุณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนวิจัยสำหรับโครงการนี้ ทำให้การวิจัยสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและครบถ้วน สมบูรณ์ในฐานะผู้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยญาณสังวร ที่ได้ให้การสนับสนุนทางด้านข้อมูลคำแนะนำในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่คณะนักวิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลที่สำคัญในการวิจัยซึ่งคณะนักวิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยดิจิทัล	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล	15
2.3 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	19
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.5 สรุปกรอบแนวความคิด	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	27
3.2 กลุ่มเป้าหมาย	28
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย	29
3.5 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4.1 การศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล	31
4.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล	39
4.3 การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล	44
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	50
5.1 สรุปผลการวิจัย	50
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	52
5.3 ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	60
ภาคผนวก ก แบบสำรวจสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล	61
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	70
ภาคผนวก ค หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	72
ภาคผนวก ง ระบบบริการดิจิทัลต่าง ๆ	78
ประวัตินักวิจัย	82

สารบัญรูปร่าง

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอ จังหวัดนครปฐม	20
ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลมานาน และได้มีการผลักดันวาระดิจิทัลในหลาย ๆ ประเด็น เช่น การจัดตั้งกระทรวงใหม่ คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับที่ 17 พ.ศ. 2559, 2559) โดยเฉพาะการประกาศ “ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะยาวฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น “ยุทธศาสตร์ชาติด้านเศรษฐกิจดิจิทัล” เพราะมีการกำหนดแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 ว่าด้วยเรื่อง “นโยบายการพลิกโฉมการศึกษาด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization For Educational And Learning Reform)” ประกอบด้วย 3 ประเด็นการปฏิรูป ได้แก่ 1) การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP)) 2) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data For Education) และ 3) การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information Literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media Literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning How To Learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกามารยาทและจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต (สถาบันคลังสมองของชาติ, 2566)

ความเคลื่อนไหวล่าสุดที่เป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงความพยายามของประเทศไทยในการก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลก็คือ การประกาศนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล ที่ทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความท้าทายของประเทศในการวางแนวทางการดำเนินการด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งรัฐบาลได้มีการกำหนดและจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 5 โดยมีสาระสำคัญคือ การพัฒนากำลังคนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ให้มีความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนวัยทำงานทุกสาขาอาชีพ ทั้งบุคลากรภาครัฐ และ ภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพเพื่อนำมาพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่บุคลากรในตลาดแรงงาน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีเฉพาะด้านให้กับบุคลากรในสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ปฏิบัติงานในภาครัฐและ

เอกชน และพัฒนาผู้บริหารเทคโนโลยีดิจิทัล ให้สามารถวางแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนาภารกิจตลอดจนสามารถสร้างคุณค่าจากสารสนเทศ ขององค์กร (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2559)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการใช้ชีวิตอย่างมากมาย ในปัจจุบันมีการจัดเก็บความรู้ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการเรียกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการใช้เทคโนโลยีเหล่านั้น เช่น การจัดการเรียนการสอนให้เป็นเชิงรุก (Active) การปรับศูนย์คอมพิวเตอร์ (computer center) ไปเป็นศูนย์ข้อมูล (data center) การปรับเครือข่ายเป็นแบบสมาร์ต (smart network) และปรับปรุงมหาวิทยาลัยเป็นวิทยาเขตดิจิทัล (digital campus) เป็นต้น (ยีน ภูววรรณ, 2559, หน้า 172 – 179) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ศ.นพ. สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการก้าวสู่ประเทศดิจิทัล และในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นคลังความรู้และคลังสมองของประเทศ จึงต้องเตรียมความพร้อมสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลเพื่อเป็นพัฒนาแล้วในปี 2580” โดยเน้นย้ำให้มหาวิทยาลัยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะการสร้างคนไทยให้เป็น “มนุษย์ดิจิทัล” (หนังสือพิมพ์แนวหน้า, 2566, 28 มกราคม).

Digital University เป็นการจัดตั้งสถาบันการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทักษะบุคลากร และผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัล ที่มีทักษะ IoT, Data Science, AI, Robotics, Mechatronics หรือทักษะดิจิทัลอื่น ๆ ที่จำเป็น ตั้งแต่ระดับความรู้ขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงความรู้ขั้นสูงให้เกิดบุคลากรด้านดิจิทัลที่เพียงพอทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา คือ นักเรียน นักศึกษา บุคลากรด้านดิจิทัลในพื้นที่ และบุคลากรในสายงานอื่นที่ต้องการพัฒนาทักษะเข้าสู่สาขาดิจิทัล โดยในปี 2562 สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลได้เริ่มดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา เพื่อเป็นโครงการต้นแบบ และในปี 2563 ขยายเครือข่ายไปยังมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตพัทยา และสถาบันการศึกษาที่สนใจอื่นๆ ต่อไป (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2562)

ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้พยายามปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ทั้งในระดับ Digital Campus และ Digital University ยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) พระนคร ประกาศเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) ภายใต้งาน RMUTP Go Digital: Student Activity Day ด้วย 3 นโยบายหลัก ได้แก่ 1. รมรงค์ให้นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคนใช้ E-mail @RMUTP เพื่อการติดต่อสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังจัดให้มีห้องเรียนแบบสมาร์ตคลาสรูม ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ทันสมัย 2. นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในสื่อการเรียนการสอน คือ

มหาวิทยาลัยนำสื่อดิจิทัลหลายรูปแบบมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การนำระบบ google classroom, google drive, google calendar หรือระบบการจัดการการเรียนการสอนมาปรับใช้ และสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ที่รองรับผู้เรียนจำนวนมากเข้ามาเรียนรู้ไปด้วยกัน อย่างยืดหยุ่น ทุกสถานที่ ทุกเวลา และ 3. การพัฒนาผู้ประกอบการภายใต้เศรษฐกิจดิจิทัล เป็นการสร้างภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา start up โดยใช้ระบบดิจิทัล (มติชนออนไลน์, 2560, 13 กรกฎาคม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) โดย ศาสตราจารย์ ดร. สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ อธิการบดี สจล. ได้ประกาศแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยในประเทศไทยด้วยการพัฒนาเป็น "มหาวิทยาลัยดิจิทัล" (Digital University) เต็มรูปแบบบนเวทีใหญ่ระดับโลก Huawei Connect 2017 ณ เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน (ไทยรัฐออนไลน์, 2560, 18 กันยายน) รวมถึงมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ได้ประกาศแผนยุทธศาสตร์เทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564) ตามมติเห็นชอบของที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ 5/2562 เมื่อ 14 กรกฎาคม 2562 (มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2562, 14 กรกฎาคม) ด้านมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เดินทางพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) อย่างเต็มรูปแบบตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะที่ 12 (ปรับปรุงปี 2563) (ศูนย์สื่อสารองค์กรและนักศึกษาเก่าสัมพันธ์, 2564, 27 สิงหาคม)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่ได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย โดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน ทุกวิทยาเขตและวิทยาลัยในสังกัดของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการให้บริการสัญญาณ Wi-Fi แก่บุคลากรและนักศึกษาอย่างทั่วถึง อาจารย์ทุกท่านได้นำระบบออนไลน์เข้ามาเสริมการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ไม่สามารถเดินทางมาเข้าห้องเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง รวมไปถึงการมอบหมายงานและการรับ-ส่งงาน

1.2 ปัญหาวิจัย

ระบบและการบริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความเป็นดิจิทัลอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

1.3.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัย
ดิจิทัล

1.3.3 เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัย
ดิจิทัล

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งจาก
ส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัย โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มในการเลือกแบบเจาะจงตามที่อยู่อีเมลที่มีอยู่
ในระบบเพื่อใช้เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ
ต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบดิจิทัลที่มหาวิทยาลัยให้บริการอยู่

1.4.2 ด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับระบบการบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามแนวคิด “มหาวิทยาลัยดิจิทัล” ซึ่งมีองค์ประกอบ
คือ โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning) การบริหาร
จัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration) ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) ทรัพยากร
มนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) และภาวะผู้นำดิจิทัล
(Digital Leadership)

1.4.3 ด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยเป็นมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รวมทั้งวิทยาเขตและวิทยาลัย
จำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง ประกอบด้วย 1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอ
พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 2. วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม 4. วิทยาเขตอีสาน จังหวัด
ขอนแก่น 5. วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ 6. วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
7. วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 8. วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 9. มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย
จังหวัดนครราชสีมา 10. วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จังหวัดยโสธร และ 11. วิทยาลัยศาสนศาสตร์
เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งข้อมูลออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนออนไลน์ รวมถึงการนำแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์การศึกษาที่หลากหลายและเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ักเรียนและนักศึกษาได้มากขึ้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) หมายถึง สิ่งที่ประกอบกันขึ้นเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้บริการหรือระบบต่าง ๆ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเสถียรภาพ และมักเป็นการลงทุนหนึ่งในขั้นตอนแรกของการพัฒนาโครงการหรือธุรกิจใหม่ เช่น เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ศูนย์ข้อมูล (Data Center) อาคารและสิ่งก่อสร้าง สายสื่อสารและเคเบิล พลังงาน และระบบรักษาความปลอดภัย

2. การเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งข้อมูลออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของกระบวนการการสอน ในปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากความเจริญของเทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเนื้อหาการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเข้าถึงในพื้นที่เรียนและเวลาเรียนที่กำหนดเป็นแบบเดิม โดยรูปแบบการเรียนการสอนแบบดิจิทัลสามารถแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบ ประกอบด้วย 1. ออนไลน์คอร์สและเนื้อหาการเรียนรู้ 2. การเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ (LMS) เช่น Google Classroom, Moodle, Canvas และอื่น ๆ 3. การเรียนรู้แบบสด (Live Learning) 4. การแบบศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-Time Online Learning) และ 5. การใช้เทคโนโลยีเสริมการเรียนการสอน

3. การบริหารจัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration) หมายถึง กระบวนการในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ในการดำเนินการและจัดการกิจกรรมทางบริหารในองค์กรหรือองค์กรต่าง ๆ อาทิ การจัดการข้อมูล การวางแผนและบริหารโครงการ การติดตามความสำเร็จ การเชื่อมต่อระบบภายในและภายนอกองค์กร เป็นต้น การบริหารจัดการแบบดิจิทัลประกอบด้วย 1. ระบบบริหารจัดการองค์กร 2. ระบบการเก็บรักษาข้อมูล 3. การวางแผนและบริหารโครงการ 4. การสื่อสารภายในและภายนอก 5. การจัดการเอกสารและข้อมูล 6. การวัดผลและการติดตามความสำเร็จ และ 7. การเชื่อมต่อกับผู้เรียนหรือลูกค้า

4. ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) หมายถึง กระบวนการหรือมาตรการที่ใช้เพื่อปกป้องข้อมูลและระบบทางดิจิทัลของบุคคลหรือองค์กรจากการถูกเข้าถึงโดยผู้ที่ไม่มีความประสงค์ในการเข้าถึง การป้องกันแฮ็กเกอร์ การขโมยข้อมูล การแฝงโปรแกรมแอบแฝง (Malware) และความ

ผิดพลาดอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับระบบและข้อมูลทางดิจิทัล ประกอบด้วย 1. การรักษาความลับ (Confidentiality) 2. การรักษาความถูกต้อง (Integrity) 3. การรักษาความพร้อมใช้งาน (Availability) 4. การรักษาความเป็นส่วนตัว (Privacy) 5. การตรวจสอบและติดตาม (Audit and Monitoring) 6. การรักษาความเข้าถึง (Access Control): การจัดการสิทธิเข้าถึงข้อมูลและระบบให้กับบุคคลที่มีสิทธิเท่านั้น 7. การศึกษาและการปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัย (Security Policies) และ 8. การฝึกอบรมและการสร้างความตระหนัก (Training and Awareness)

5. ทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ประกอบด้วย 1. ระบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management System - HRMS) 2. การประเมินและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Performance Management) 3. การสร้างประสบการณ์การทำงาน (Employee Experience) 4. การบริหารและพัฒนาทักษะ (Skills Management) 5. การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ (Data-Driven Decision Making) 6. การสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนา (Learning and Development) 7. การบริหารความคิดเห็นและการพูดคุย (Feedback and Communication) 8. ความปลอดภัยของข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ (HR Data Security) และ 9. การใช้หุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ (Robotics and AI)

6. การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเครื่องมือออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการสื่อสาร การสร้างเนื้อหา การค้นหาข้อมูล และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและการทำงาน ประกอบด้วย 1. การค้นหาและการประมวลผลข้อมูล 2. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3. ความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออก 4. การรับรู้การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว (Privacy Awareness) 5. การทำงานกับเครื่องมือดิจิทัล 6. การรู้จักกับความเป็นอยู่ในสังคมออนไลน์ (Digital Citizenship) และ 7. การรู้จักกับความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security)

7. ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) หมายถึง คุณสมบัติและทักษะที่ผู้นำควรพัฒนาเพื่อสามารถสร้างและนำทางองค์กรผ่านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีและสภาวะการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัล ผู้นำดิจิทัลต้องมีความเข้าใจทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลและกระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น ภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย 1. ความเข้าใจแนวโน้มดิจิทัล 2. การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3. ความเป็นผู้นำที่แนะนำการเปลี่ยนแปลง 4. การสร้างทีมที่มีทักษะดิจิทัล 5. ความเป็นผู้นำที่ยืดหยุ่น 6. การสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาต่อเนื่อง 7. การสื่อสารและความโปร่งใส และ 7. การนำเทคโนโลยีเข้าสู่กระบวนการทางธุรกิจ

1.5.2 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (Mahamakut Buddhist University)

หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เน้นการศึกษาทางด้านพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย บริหารจัดการโดยคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2436 ตามพระบรมราชานุญาตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในวัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อเป็นที่ศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

1.5.3 บุคลากรสายวิชาการ (Academic Personnel) หมายถึง ผู้บรรยายให้ความรู้

(Lecturer) แก่นักศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แบ่งเป็น 1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 2. อาจารย์ประจำ และ 3. อาจารย์พิเศษ โดยมีคุณสมบัติตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป ทั้งนี้บางคนมีตำแหน่งทางวิชาการเป็น 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (Assistant Professor: Asst.Prof.) 2. รองศาสตราจารย์ (Associate Professor: Assoc.Prof.) หรือ 3. ศาสตราจารย์ (Professor: Prof.)

1.5.4 บุคลากรสายสนับสนุน (Support Personnel) หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ

หน้าที่ในกองหรือฝ่ายต่าง ๆ เช่น กองบริหารกลาง ฝ่ายบริหารเอกสาร ฝ่ายพัสดุ กองกิจการนักศึกษา กองคลัง กองโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม กองเทคโนโลยีสารสนเทศ กองนิติการ ฝ่ายทะเบียนและวัดผล ฝ่ายบริการสังคม ฝ่ายเผยแผ่พระพุทธศาสนาและส่งเสริมการสอนศีลธรรม ฝ่ายห้องสมุด เป็นต้น

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.6.2 ได้แนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

1.6.3 ได้เผยแพร่แนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลแก่วิทยาเขตและวิทยาลัยสังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยดิจิทัล
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนามหาวิทยาลัย
- 2.3 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัล เป็นคำที่มีนัยที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคนในบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้ยังไม่มีนิยามหรือให้ความหมายที่ชัดเจนลงได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาและสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปเป็นนิยามและความหมายตามลำดับต่อไป

2.1.1 ความหมายของดิจิทัล

ความหมายของคำว่า ดิจิทัล (Digital) ตามรากศัพท์ภาษาลาตินมาจากคำว่า digit หมายถึง นิ้ว เพราะคนในสมัยโบราณมักใช้วิธีการนับนิ้วมือ และการนับด้วยนิ้วมือมักจะไม่ต่อเนื่องเหมือนกับสัญญาณดิจิทัลที่เป็นสัญญาณไม่ต่อเนื่อง คือ มีการปิด การเปิด นอกจากนี้ตามพจนานุกรมคำศัพท์คอมพิวเตอร์ หมายถึงลักษณะการเก็บข้อมูลของคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีวิธีการเก็บเพียงสองสถานะ เช่น สถานะเปิดหรือปิด บวกหรือลบ เป็นต้น ในการทำงาน ระบบดิจิทัลจะให้ค่าที่เป็นตัวเลขระบบฐานสองที่ประกอบด้วย 1 และ 0 ในปัจจุบันระบบดิจิทัลเป็นที่นิยมใช้กันมากในระบบคำนวณ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเสียงออโต้ และระบบภาพดิจิทัล

2.1.2 ความหมายของเทคโนโลยีดิจิทัล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2562) ได้ให้ความหมายว่า เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) ที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิเช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

พินิตา จำจด (2561) ได้สรุปความหมายของ เทคโนโลยีดิจิทัล ว่าเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ หรือสิ่งของที่จับต้องไม่ได้ เช่น กระบวนการต่าง ๆ ที่มนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงาน แก้ปัญหาต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน โดยมีระบบประมวลผลที่ ๆ ฉลาดขึ้นและมีความเป็นอัตโนมัติมากขึ้น

ชัยวิชญ์ เข้มปัญญา (2562) สรุปความหมายของ เทคโนโลยีดิจิทัล ไว้ว่า เป็นอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ และแอปพลิเคชัน ที่ใช้ข้อมูลในรูปแบบของรหัสตัวเลข ข้อมูลดิจิทัลอยู่ในอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ เครื่องคิดเลข โทรศัพท์มือถือ ระบบดาวเทียม ฯลฯ โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการ ดำเนิน ชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2.1.3 ความหมายขององค์กรดิจิทัล

องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) เป็นองค์กรที่ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อ ปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจและการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก องค์กรดิจิทัลเน้นการใช้ เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น และความสามารถในการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสภาวะปัจจุบันของโลกดิจิทัล

นี่คือบางคุณสมบัติและลักษณะขององค์กรดิจิทัล:

1. ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการหลัก: องค์กรดิจิทัลใช้เทคโนโลยีเข้ามาใน กระบวนการธุรกิจหลักของตน เช่น การจัดการระบบฐานข้อมูล, การจัดการการเงินและการชำระเงิน ออนไลน์ เป็นต้น

2. การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ: องค์กรดิจิทัลใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและการวางแผน ธุรกิจ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเข้าใจแนวโน้มและตลาดเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของ ลูกค้า

3. การทำงานแบบออนไลน์และทำงานระยะไกล: องค์กรดิจิทัลสามารถทำงานออนไลน์ และให้พนักงานทำงานระยะไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เทคโนโลยีสื่อสารในการติดต่อสื่อสาร กัน

4. การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง: องค์กรดิจิทัลส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา ทักษะของพนักงานตลอดเวลาผ่านแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง

5. การสร้างประสบการณ์ลูกค้าที่ดีในโลกออนไลน์: องค์กรดิจิทัลให้ความสำคัญกับ ประสบการณ์ลูกค้าในโลกออนไลน์ ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการได้อย่างสะดวกและ รวดเร็ว

6. การนำเข้าปัญญาประดิษฐ์และปัญญาประดิษฐ์: องค์กรดิจิทัลใช้ปัญญาประดิษฐ์และ ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการประมวลผลข้อมูลและการพัฒนาแอปพลิเคชันที่มีประสิทธิภาพ

7. ความสำเร็จที่มีค่าเพิ่ม: องค์กรดิจิทัลมุ่งหวังให้การนำเทคโนโลยีมาใช้สร้างค่าเพิ่มให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มากขึ้น

8. การเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น: องค์กรดิจิทัลมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและยืดหยุ่นในการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

การเป็นองค์กรดิจิทัลมีความสำคัญในการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในสถานะที่เทคโนโลยีและความเชื่อมโยงในโลกดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในทุกด้านของธุรกิจและการดำเนินงาน.

2.1.4 ความหมายของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital university) มีคำที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันอยู่อีกหลายคำ เช่น มหาวิทยาลัยออนไลน์ (Online University) หรือมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (Smart University) ในอดีตมีการใช้ตัวอักษร “e” (ย่อมาจาก electric) นำหน้าคำศัพท์ต่าง ๆ เพื่อบอกว่ามีการดำเนินงานผ่านโซลูชันบนเว็บ เช่น e-mail (ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์) e-Commerce (การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์) e-Banking (การธนาคารอิเล็กทรอนิกส์) และ e-Learning (การเรียนอิเล็กทรอนิกส์) และเมื่อมหาวิทยาลัยก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลโดยนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ไอซีที เข้ามาใช้งาน จึงทำให้มีการเรียกมหาวิทยาลัยนั้นว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital university) เมื่อเทคโนโลยีได้พัฒนาก้าวหน้าไปอีกขั้นก็ถึงยุคที่เรียกว่า Smart (อัจฉริยะ) ซึ่งเป็นคำที่นำไปใช้กับอุปกรณ์ที่มีการประมวลผลและสามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายได้ เช่น โทรศัพท์อัจฉริยะ (Smart Phone) ทีวีอัจฉริยะ (Smart TV) ตู้เย็นอัจฉริยะ (Smart Fridges) การนำไปใช้กับสถานที่ เช่น เมืองอัจฉริยะ (Smart City) อาคารอัจฉริยะ (Smart Building) พิพิธภัณฑ์อัจฉริยะ (Smart Museum) รวมถึงการใช้กับกรอบแนวคิด เช่น ระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) การใช้อำนาจอย่างฉลาด (Smart Power) การทำงานแบบอัจฉริยะ (Smart Work) ทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้คือ การออกแบบระบบอัจฉริยะ (Smart System) จนกระทั่งเกิดคำว่า Smart Government และ Smart University ตามมาในที่สุด (Coccoli et al., 2014. 1003-1011)

มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) เป็นมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการอย่างสมบูรณ์แบบโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นในมหาวิทยาลัยดิจิทัล กระบวนการเรียนการสอนในทุกสาขาวิชาจึงดำเนินการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือไอซีที (College Vidya, 202, Jan 30)

2.1.5 ความสำคัญของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

สิริฤกษ์ ทรงศิริไฉ (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของแต่ละมหาวิทยาลัย คือการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นเป็นองค์กรหลักของทุก ๆ สังคม เมืองคาพยพ และเมืองคัมภีระประกอบครบถ้วน มหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่งทั่วโลกมีบุคลากรที่มีความสามารถ มี

ประสบการณ์ มีความรู้ และองค์ความรู้ต่าง ๆ ก็รวบรวมอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่สำคัญ มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สร้างและผลิตคนยุคใหม่ ดังนั้น คนที่ออกไปจากมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำเพื่อที่จะดำเนินการนี้ การปรับตัวสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลก็เหมือนกับการปรับตัวเรื่องอื่น ๆ ต้องมีฉันทานุมัติ เรื่องนี้ทำคนเดียวไม่ได้ ดิจิทัล คือ การเชื่อมโยง (Connectivity) ตั้งแต่ระบบ คน และอะไรต่าง ๆ ต่อไปเรารับทราบแล้วว่าต้องการให้การเรียนการสอนเป็นแบบตลอดชีวิต การดำเนินการแบบเป็นระบบจะทำให้สามารถขับเคลื่อน ซึ่งไม่ใช่เพียงการขับเคลื่อนเฉพาะตัวมหาวิทยาลัย แต่เป็น ‘การขับเคลื่อนกระบวนการอุดมศึกษา ขับเคลื่อนประเทศ’ Digital Transformation คือ หนึ่งในหัวใจและกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการอุดมศึกษา จึงชัดเจนว่ามหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ”

2.1.6 องค์ประกอบของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัล มีนิยามที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและยังไม่หยุดนิ่ง แต่โดยหลัก ๆ ก็คือการเปลี่ยนระบบของนาล็อกทุกอย่างให้กลายเป็นระบบดิจิทัลที่เรียกว่า Digitalization ตัวอย่างเช่น การก้าวสู่ยุคไร้กระดาษ (Paperless Era) ห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) เป็นต้น ในขณะที่ผู้นำองค์กรเองก็ต้องมีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลด้วย (Digital Leadership) จึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลได้

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2566) กล่าวถึง มหาวิทยาลัยดิจิทัล ว่าประกอบด้วย

1. Infrastructure
2. Digital Learning
3. Digital Administration
4. Digital Security และ
5. Digital Human Resource

สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของแต่ละมหาวิทยาลัย คือ การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ซึ่งมี 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ทั้งแบบก้าวกระโดด และแบบต่อเนื่อง 2) ความเร็วในการเปลี่ยนแปลงในการปรับตัว และ 3) ความครบถ้วนสมบูรณ์ในการปรับตัว

พีรเดช ทองอำไพ (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า การที่แต่ละมหาวิทยาลัยอยากพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลเต็มรูปแบบเป็นเรื่องที่ดีที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน แต่ตัวขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบจริง ๆ มี 3 ส่วนใหญ่ด้วยกัน ตัวแรกคือ ฮาร์ดแวร์ ส่วนที่ 2 คือ ข้อมูล หรือซอฟต์แวร์ทั้งหลาย ส่วนที่ 3 ที่สำคัญที่สุด คือ คน ทั้ง 3 ส่วน คือ เครื่องมือ ข้อมูล และคน จะขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล เพราะการพัฒนาไปเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลมีองค์ประกอบหลายอย่าง การเรียนการสอนออนไลน์เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น อนาคตพยานอื่น ๆ สภาพแวดล้อมทั้งหมดต้องไปพร้อมกัน

บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า ในอนาคตบริบทของมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนไป มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะเป็นกระแสหลัก (Mainstream) ของการเรียนการสอน เพราะความ

เป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะมีการแชร์ความเชี่ยวชาญกัน นอกจากการแชร์ความเชี่ยวชาญระหว่างมหาวิทยาลัยเอกชนด้วยกันเองแล้ว ต้องหาทางที่จะแชร์ความเชี่ยวชาญกับภาคอุตสาหกรรมด้วย นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สมาคมดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย หรือรัฐบาล ต้องจัดออกกฎระเบียบที่เอื้ออำนวย และต้องร่วมลงทุน Digital Infrastructure ซึ่งถือว่าคุ้มค่าน่ามาก เพราะในที่สุดสิ่งที่ประเทศจะได้ก็คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ซึ่งต่อไปมหาวิทยาลัยคงไม่ได้เน้นเฉพาะนักศึกษาวัย 18-24 ปีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงทุกคนที่ต้องการอัปสกีลหรือรีสกีล (Upskill/Reskill) เพราะ Digital Technology Skill เป็นที่ต้องการ

สมหมาย ผิวสะอาด (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาอยู่บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะฉะนั้น มหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายในการเตรียมบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญด้านไอที โดยกำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยว่า นักศึกษาจะต้องมีความรู้ด้าน Digital Technology ซึ่งในศตวรรษที่ 21 ทักษะทางด้านไอทีถือว่าสำคัญที่สุด ขณะเดียวกันอาจารย์และบุคลากรมีการปรับเปลี่ยน ทำให้การรับรู้และการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Transformation ของบุคลากรเป็นไปได้เร็วมาก

จรรยา ถาวรจักร์ (2565, 29 ตุลาคม) กล่าวว่า “มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งมีประเด็นเร่งด่วนในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่การเป็น ‘มหาวิทยาลัยดิจิทัล’ เต็มรูปแบบภายใน 3-5 ปี โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล พัฒนาเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน เชื่อมโยงและร่วมใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน และสร้างบัณฑิตรุ่นใหม่ที่มีทักษะพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต เนื่องจากคนรุ่นใหม่ผู้คนหันมาใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในการดำรงชีวิตประจำวัน และการรับบริการมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามกระแสที่เรียกว่า Technology Disruptive ที่กระจายไปทั่วโลกและทุกมิติ

Rashi Hardala (2022, 22 February) กล่าวถึงระบบนิเวศน์มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University Ecosystem) ว่าประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ 1. ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มเทคโนโลยี (Technology Platform provider) 2. ผู้ผลิตสื่อหรือเนื้อหาดิจิทัล (Digital content creator) และ 3. สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education Institutions: HEIs) โดยมี มหาวิทยาลัยดิจิทัลอยู่ตรงกลาง

จอห์นสัน (Bill Johnson et al (2019) กล่าวถึงกรอบแนวคิดมหาวิทยาลัยดิจิทัลว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วมทางดิจิทัล (digital participation) การรู้สารสนเทศ (information literacy) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) การออกแบบหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร (curriculum and course design)

จากที่กล่าวถึงมาข้างต้น สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) ครอบคลุมความหมายที่กว้างและหลากหลาย และยังไม่มีความหมายใดที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกบริบทจน

สามารถนิยามความหมายให้ชัดเจนไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แต่สามารถอธิบายสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลัก ๆ อยู่ 3 ประการ คือ เครื่องมือ ข้อมูล และคน

มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการทำงานที่เชื่อมโยงกับโลกดิจิทัลและเทคโนโลยี นี่คือน้ององค์ประกอบบางอย่างของมหาวิทยาลัยดิจิทัล:

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ มหาวิทยาลัยดิจิทัลมักจะมีแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้และการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ รวมถึงเครื่องมือสำหรับการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์เช่นวิดีโอการสอน บทเรียนออนไลน์ และการโต้ตอบกับผู้สอนและผู้เรียนอื่น ๆ

เทคโนโลยีและสถานที่เรียนรู้ดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและทันสมัย เช่น ห้องเรียนออนไลน์ พื้นที่เรียนรู้เสมือนจริง และแพลตฟอร์มสนับสนุนการทำงานกลุ่มออนไลน์

การสนับสนุนการพัฒนาทักษะดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในสมัยปัจจุบัน รวมถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การวิเคราะห์ข้อมูล การทำงานเป็นทีมแบบออนไลน์ และอื่น ๆ

การสร้างเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและธุรกิจ มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและธุรกิจในโลกดิจิทัล เช่น การจัดกิจกรรมและการสอนเกี่ยวกับนวัตกรรมดิจิทัล การเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสินค้าและบริการในรูปแบบดิจิทัล และการทำความรู้จักกับการตลาดออนไลน์

การสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานที่ยืดหยุ่นและเป็นระบบ ที่สอดคล้องกับรูปแบบการทำงานทางไกลและการทำงานแบบออนไลน์

การวิจัยและนวัตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล และการใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ

การเชื่อมต่อกับชุมชนดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสร้างชุมชนการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบออนไลน์ และการสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างเชื่อมโยงกับชุมชนออนไลน์

เป็นที่เข้าใจว่ามหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีและการเชื่อมโยงในโลกดิจิทัลสำหรับการเรียนรู้และการทำงานในยุคปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่ช่วยสร้างพื้นฐานและสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกิจกรรมทางวิชาการในโลกดิจิทัล องค์ประกอบเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะของหน้าที่และบทบาทที่เล่นในมหาวิทยาลัยดิจิทัล นี้คือบางองค์ประกอบสำคัญ

การเรียนการสอนออนไลน์ มหาวิทยาลัยดิจิทัลใช้แพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้อะไรและการสอนได้อย่างสะดวกและยืดหยุ่น

การบริหารการเรียนการสอนดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการหลักสูตร การลงทะเบียน การติดตามผลการเรียนรู้ และการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

การวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและดิจิทัลในหลากหลายสาขาวิชา

การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลดิจิทัล มหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นและประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินดิจิทัล การเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินและการบริหารจัดการเรื่องการเงินในมหาวิทยาลัยดิจิทัล

การสร้างสรรคและการสื่อสารดิจิทัล การสร้างเนื้อหาและการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสร้างความติดตามและสร้างความสนใจในทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ

การบริหารความปลอดภัยดิจิทัล การควบคุมและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

การบริหารจัดการสารสนเทศดิจิทัล การจัดการและเก็บรักษาข้อมูลและข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลเพื่อการใช้งานและการนำไปใช้ในการตัดสินใจ

การติดต่อสื่อสารดิจิทัล การสื่อสารและการติดต่อกับนักศึกษา บุคลากร และสาธารณชนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์

การบริหารทรัพยากรพื้นที่ดิจิทัล การบริหารจัดการทรัพยากรพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมดิจิทัล

เหล่าองค์ประกอบเหล่านี้ทำให้มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยทั่วไป โดยมีการนำเทคโนโลยีและการดำเนินงานทางดิจิทัลเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนทั้งการศึกษา การวิจัย และการบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีองค์ประกอบหลายด้านที่มีบทบาทสำคัญในการเติบโตและดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล ด้านหลัก ๆ รวมถึงการเรียนการสอนและการศึกษา มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์ที่รองรับการเรียนรู้แบบหลากหลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้

ผ่านวิดีโอออนไลน์, บทเรียนแบบอินเตอร์แอ็กทีฟ, และการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

บริหารจัดการและการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การจัดการฐานข้อมูลนักศึกษา, การจัดการระบบการเงิน, และการใช้ระบบต่าง ๆ ในการดำเนินงานทั่วไป

การวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยดิจิทัลเป็นศูนย์กลางสำหรับการวิจัยและนวัตกรรม โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม และสร้างพื้นที่ในการสร้างแนวคิดและนวัตกรรมใหม่

การสื่อสารและการเชื่อมโยง มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสื่อสารและการเชื่อมโยงระหว่างคณาจารย์, นักศึกษา, และผู้สนใจภายนอก ผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์, การสร้างเว็บไซต์, และการใช้เครื่องมืออื่น ๆ

การบริการและการสนับสนุน มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบริการออนไลน์ที่เพิ่มความสะดวกให้กับนักศึกษาและบุคลากร เช่น การให้คำปรึกษาทางออนไลน์, การเข้าถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์, และการสนับสนุนทางเทคนิค

การจัดการข้อมูลและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องมีระบบการจัดการข้อมูลและความปลอดภัยที่มีความเชื่อถือสูง เพื่อรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาและบุคลากร

การตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องมีความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม และสามารถปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน

การสร้างความสำเร็จร่วมกับสังคมและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยดิจิทัลมีบทบาทในการสร้างความเชื่อมโยงกับสังคมและอุตสาหกรรม ผ่านการร่วมมือกับภาคเอกชน และการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะต้องดำเนินการในหลายด้านเพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกดิจิทัลและรองรับการเรียนรู้และการทำงานในยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนามหาวิทยาลัย

ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงวิไล (<https://du-knit.org/แนวนโยบายการพัฒนามหาวิ>) กับแนวนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

สถาบันคลังสมองของชาติ หน่วยงานหลักผู้ขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ภายใต้นโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

จัดสัมมนาออนไลน์ ‘การสำรวจความพร้อมการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล’ (Digital Maturity Model (DMM) Transformation Readiness towards Digital University) นับเป็นอีกก้าวสำคัญที่สะท้อนการนำใช้เครื่องมือ DMM เพื่อสำรวจความพร้อมสู่ความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยดิจิทัลโดยมหาวิทยาลัยแกนนำ รวมถึงการพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือ DMM ที่พร้อมใช้แล้ว ณ วันนี้ ในโอกาสสำคัญที่ไม่ต่างจากก้าวใหญ่ ๆ ก้าวใหม่ครั้งนี้ ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ให้เกียรติร่วมปาฐกถาในหัวข้อ ‘แนวนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม’

บทบาทของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัลต้องมากกว่าที่คิด

จากการแบ่งยุคสมัยในประวัติศาสตร์โลก ไม่ว่าจะเป็นตามชนิดของเครื่องมือเครื่องใช้ หรือตามวิถีการดำรงชีวิต ไม่อาจปฏิเสธว่าปัจจุบันโลกของเราเดินทางมาสู่ยุคที่เรียกว่า ‘ยุคดิจิทัล’

“ทำไมเราถึงอยู่ในยุคดิจิทัล มีสิ่งที่บ่งบอกอยู่หลายอย่าง ถ้าถามว่าตอนนี้เราทุกคนถืออะไร ผมเองถือทั้งโทรศัพท์มือถือและไอแพด ในห้องประชุมนี้ใช้อุปกรณ์ดิจิทัลเต็มไปหมด มีคนกล่าวว่าปัจจุบันคนใส่หน้ากากเป็นเครื่องประดับ แต่ดูเวลาจากโทรศัพท์มือถือ โลกของธุรกิจและบริษัทใหญ่ ๆ ส่วนใหญ่ก็เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ถ้ามีการประมวล-ประเมินว่าเทคโนโลยีปัจจุบันคืออะไร มุ่งค์กรของโลกที่สอบถามความคิดเห็นของคน เห็นชัดเจนว่าเกินครึ่งหรือเกิน 5 ใน 10 เทคโนโลยีหลักของปัจจุบันเกี่ยวข้องกับดิจิทัล เพราะฉะนั้น ‘ดิจิทัล’ คือ ยุคสมัยปัจจุบันและเป็นยุคสมัยข้างหน้าที่จะเกิดขึ้น”

ดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์กล่าวว่าหากเทียบกับการปฏิวัติทางเกษตรกรรม หรือการปฏิวัติทางอุตสาหกรรม ยุคนี้ก็คือยุคการปฏิวัติทางดิจิทัล ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลไกของทั้งโลก การขับเคลื่อนเรื่องของมหาวิทยาลัยดิจิทัลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ นอกจากการเตรียมบทบาทของมหาวิทยาลัยของประเทศไทยในการเปลี่ยนแปลงไปสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลแล้ว สิ่งที่ ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์เพิ่มเติม คือ ‘การทำให้มากกว่าที่คิดจะทำยิ่งขึ้น’

ใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีอย่างเต็มที่และมีประโยชน์สูงสุด

เมื่อรัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่ตั้งเป้าว่าประเทศไทยจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปี 2580 “ถ้าหลักตามองไปในปี 2580 ประเทศไทยที่พัฒนาแล้วจะเป็นอย่างไร เมื่อลิ้มตาขึ้นมา หนึ่งในนั้นคงเป็นภาพของประเทศไทยที่เป็นประเทศดิจิทัล อีกภาพหนึ่ง คือ ก่อนที่จะไปถึงวันนั้น ดิจิทัลเทคโนโลยีหรือความเป็นดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือทำให้ประเทศไทยไปถึงจุดนั้น ดิจิทัลจึงมีทั้ง 2 มิติ มิติที่เป็นผลปลายทาง และมิติที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เป็นอย่างนั้น”

กระทรวง อว. ขับเคลื่อนกลไกของดิจิทัล ขณะที่มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นคลังความรู้ และเป็นคลังสมองของประเทศ ทั้งยังเป็นแหล่งที่ผลิตบุคลากรซึ่งจะเป็นบุคลากรหลักทางด้าน

วิทยาการของประเทศ มหาวิทยาลัยจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทในการขับเคลื่อนให้ประเทศไทย โดยในเรื่อง Digital University ประการที่ 1 มหาวิทยาลัยต้องใช้ประโยชน์จากดิจิทัลเทคโนโลยีให้ได้มากที่สุด ซึ่งคำว่า ประโยชน์ ในที่นี้มีอยู่หลากหลายประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ที่เหมือนกับองค์กรอื่น ๆ ทั่วไป ซึ่งใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในกระบวนการขององค์กร ตั้งแต่กระบวนการหน้าบ้าน กระบวนการหลังบ้าน และกระบวนการอื่น ๆ การใช้ประโยชน์จากดิจิทัลซึ่งทำให้กระบวนการต่าง ๆ มีความคล่องตัว มีความถูกต้อง มีความสมบูรณ์ ลดระยะเวลา ลดค่าใช้จ่าย ฯลฯ มหาวิทยาลัยเป็นหนึ่งในองค์กรต่าง ๆ และเป็นองค์กรขนาดใหญ่ การผนวกความเป็นมหาวิทยาลัยกับดิจิทัลเทคโนโลยีในมิติของการใช้ประโยชน์จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ด้วยมหาวิทยาลัยมีหน้าที่จำเพาะเฉพาะเช่นทุก ๆ องค์กร ไม่ว่าจะเป็นการสร้างคน สร้างความรู้ สร้างนวัตกรรม และอื่น ๆ มหาวิทยาลัยจึงต้องใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในการทำกิจกรรมจำเพาะของมหาวิทยาลัยให้ได้ประโยชน์สูงสุด

“การสอนออนไลน์ ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นเพียงหนึ่งในสี่ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล แต่ก็เป็นการกิจเรื่องของการจัดการเรียนการสอนซึ่งต้องใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์มากที่สุด”

จากการสำรวจก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) พบว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยช่วงเวลานั้นมีการวางแผนว่าประเทศไทยจะมีจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้ประมาณ 10 ปีข้างหน้า “พอโควิดมาปั๊บ ภายใน 1 อาทิตย์ สามารถสอนออนไลน์ได้เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์” ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์กล่าว “แปลว่าเราคงมีความพร้อมอยู่จำนวนหนึ่ง และความพร้อมนี้เมื่อสถานการณ์จำเป็นจะต้องใช้ เราก็ต้องใช้”

มหาวิทยาลัยต้องมองไปข้างหน้าถึงกลไกการให้การศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ Lifelong Learning การเรียนในลักษณะ Reskills/Upskills หรือแม้แต่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในรายวิชาที่เป็นการปฏิบัติอย่างเต็มที่ เช่น วิชากายวิภาคศาสตร์ ฯลฯ การใช้ประโยชน์จากดิจิทัลเทคโนโลยีสามารถสนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันเรื่องการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ได้หรือไม่อย่างไร “กระบวนการในแง่ของการเรียนการสอนเป็นบทบาทอีกบทบาทหนึ่งของมหาวิทยาลัย ซึ่งการเข้าสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจำเป็นต้องมองทั้งการเรียนการสอนปัจจุบัน การเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป” ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์ยกตัวอย่าง “เราพูดถึงสังคมสูงวัย การเรียนตลอดชีวิต การเรียนแบบค่อย ๆ เติบโต เป็นต้น มหาวิทยาลัยยังมีบทบาทในภารกิจอื่น ๆ เช่น การวิจัย มหาวิทยาลัยวิจัยจะนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างไร หรือเรื่องของการสร้างนวัตกรรมจะใช้อย่างไร ในเรื่องของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลในแง่ของมหาวิทยาลัยจะต้องใช้ประโยชน์จากดิจิทัลอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ภารกิจ ในทุก ๆ มิติ การใช้ประโยชน์ที่ว่าจะทำให้สักวันหนึ่งเราจะอยู่กับความเป็นดิจิทัล”

การสร้างคนไทยให้เป็นคนดิจิทัล

ประการที่ 2 มหาวิทยาลัยต้องสร้างคนไทยให้เป็นคนดิจิทัล “เรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยที่นับเป็นหน้าที่ของ Digital University เช่นเดียวกัน คือ มิติของการสร้างคนไทยให้เป็นคนดิจิทัล” ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์อธิบาย “แต่ละวันมีคนอยู่ในระบบของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยประมาณ 2 ล้านคน ทุก ๆ ปีจะมีคน 4-5 แสนคนออกไปจากระบบของมหาวิทยาลัย และคนกลุ่มนี้จะเป็นคนไทยในอนาคต เป็นอนาคตของประเทศ มหาวิทยาลัยต้องทำให้เขาเป็นมนุษย์ดิจิทัล คือ ต้องมีกระบวนการที่ทำให้คนที่ผ่านระบบของมหาวิทยาลัยออกไปเป็นมนุษย์ดิจิทัลที่จะทำให้งานของเขาไม่ว่าเขาจะไปทำงานใดก็ตาม สามารถใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีและพัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยีต่อไปเป็นประเด็นที่สำคัญมาก เพราะฉะนั้น เวลาที่ดูเรื่อง Maturity Model ปกติจะมองเฉพาะโหมดแรก โหมดเดียวว่าจะใช้ประโยชน์จากดิจิทัลอย่างไร แต่ยังต้องมองเรื่องของการผลิตคนที่เป็นดิจิทัล ซึ่งกระบวนการและประสบการณ์ที่สำคัญที่สุด คือ ประสบการณ์ที่เขาใช้ดิจิทัลภายในมหาวิทยาลัยที่จะทำให้เขาออกไปเป็นมนุษย์ดิจิทัลต่อไปในอนาคต เพราะฉะนั้นบทบาทของมหาวิทยาลัยในการสอนในการให้ความรู้ การให้ประสบการณ์ของความเป็นดิจิทัล จึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดต่อไป”

บทบาทการพัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยี

หลังจากกล่าวถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยในแง่การใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีอย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมด้วยบทบาทของมหาวิทยาลัยในแง่การสร้างคน ด้วยความหวังว่าคนที่ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะเป็นคนเทคโนโลยี ซึ่งไม่เฉพาะเจาะจงอยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์คอมพิวเตอร์เท่านั้น ทว่าผู้ที่เรียนสังคมศาสตร์ก็ต้องออกไปเป็นมนุษย์ดิจิทัล ผู้ที่เรียนศึกษาศาสตร์ก็ต้องเป็นมนุษย์ดิจิทัล หรือแม้แต่ผู้ที่เรียนศิลปะก็ต้องเป็นมนุษย์ดิจิทัล มาสู่ ประการสุดท้าย มหาวิทยาลัยกับบทบาทในการเป็นผู้พัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยี คือ บทบาทในแง่ของการพัฒนาเทคโนโลยี

ด้วยมหาวิทยาลัยอยู่ในจุดที่ดีที่สุดที่จะเป็นผู้พัฒนาเทคโนโลยี ทั้งบทบาทโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชา และและบทบาทของคณะวิชา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งดูเหมือนว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาเทคโนโลยี แต่จริง ๆ แล้วเกี่ยวข้องกัน “มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแบบที่คนอื่นไม่เคยใช้ เพราะถ้าประเทศไทยจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปี 2580 มหาวิทยาลัยจะต้องพร้อมในเรื่องนี้ก่อนสัก 10 ปี ภาพหลักของประเทศจึงจะไปอย่างนั้นได้ ดังนั้นถ้าจะเติมเรื่องของ Readiness Model มหาวิทยาลัยจะต้องไม่เป็นผู้ตามหลายเรื่องมหาวิทยาลัยตามได้ แต่เรื่องมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะต้องไม่เป็นผู้ตาม ถ้ามหาวิทยาลัยเป็นผู้ตาม ไม่รู้จะเอาตรงไหนเป็นผู้นำ”

ในโอกาสนี้ ศ. ดร.นพ.สิริฤกษ์กล่าวว่า ศ. (พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. ได้มอบนโยบายว่าในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ของกระทรวงว่าต้องมุ่งที่จะทำให้เกิด

ความสำเร็จ ขณะเดียวกันก็เน้นการทำให้ไว ซึ่ง Digital University เป็นเรื่องที่ดี หากปักธงและมีโมเดลชัดเจนแล้ว เห็นตรงกันแล้วว่า Digital University คืออะไร ก็ทำให้สำเร็จ “แน่นอนว่าเราไม่ได้พร้อมร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่เราสามารถขับเคลื่อนได้ มหาวิทยาลัยควรจะเป็นตัวอย่างที่ดี ถ้าท่านคิดว่าทำดีทำไปเลย ประการสุดท้าย เราคิดว่าเราสามารถทำเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ได้ด้วยความประหยัด Digital University ไม่ได้แปลว่า Expensive University Digital University ต้องแปลว่า มีประสิทธิผลสูงขึ้นโดยใช้ทรัพยากรที่ลดลงด้วยซ้ำ แล้วยิ่งขยายผลตัวคุณมากขึ้นเรื่อย ๆ”

กระทรวง อว. คาดหวังว่ามหาวิทยาลัยจะเป็นองค์กรหลัก และเป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามยุทธศาสตร์ชาติ และอนาคตการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศดิจิทัล รวมถึงประเทศไทยจะเป็นประเทศที่ใช้ดิจิทัลเป็นหนึ่งในกลไกและเครื่องมือทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้ว มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเป็น ‘มหาวิทยาลัยดิจิทัล’

2.3 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2.3.1 ประวัติ

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พุทธศักราช 2436 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้งวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร พระราชทานนามว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยมีพระราชประสงค์เพื่อเป็นที่ศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร ทรงอุทิศพระราชทรัพย์บำรุงประจำปีและก่อสร้างสถานศึกษาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้น ครั้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พุทธศักราช 2439 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จมาเปิดมหามกุฏราชวิทยาลัย พระองค์ทรงรับมหามกุฏราชวิทยาลัยอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์และพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์บำรุงประจำปี อาศัยพระราชประสงค์ดังกล่าว สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส จึงทรงตั้งวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินกิจการของ มหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้น 3 ประการ คือ

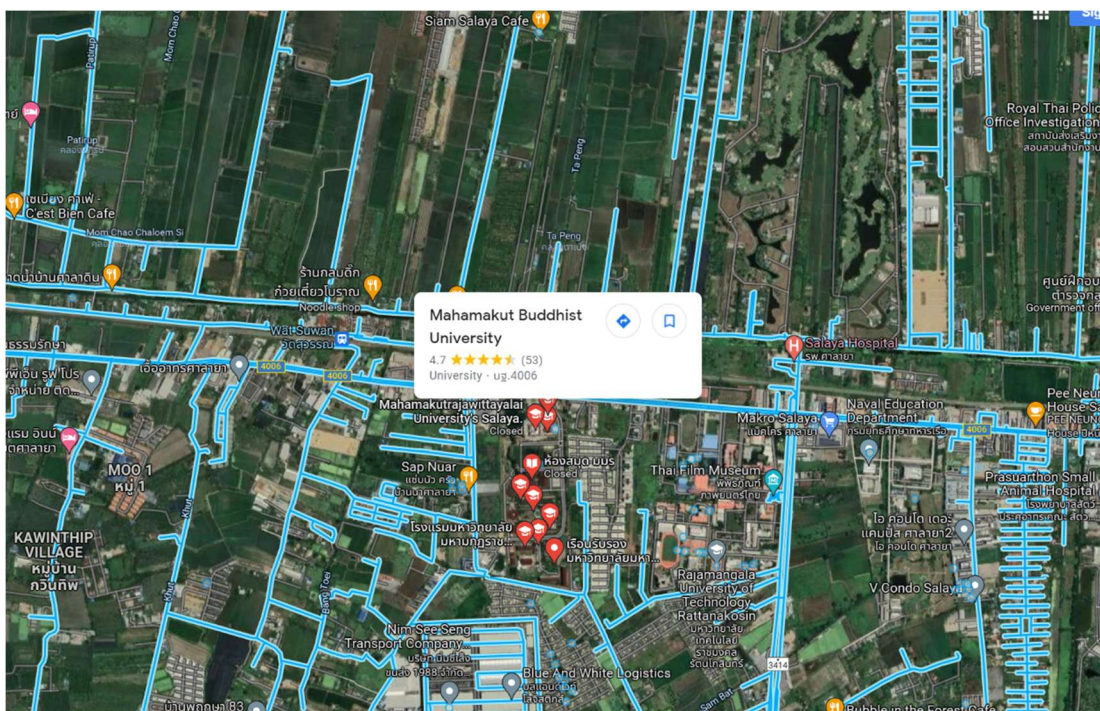
1. เพื่อเป็นสถานศึกษาของพระภิกษุสามเณร
2. เพื่อเป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและของต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา

เมื่อกิจการของมหามกุฏราชวิทยาลัยได้เปิดดำเนินการแล้ว ปรากฏว่าพระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจตลอดมา เพื่อให้พระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2488 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะที่ทรงเป็นนายกกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัย พร้อมด้วยพระเถรานุเถระ จึงได้ทรงประกาศตั้ง

สถาบันการศึกษาชั้นสูงในรูปมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้น โดยอาศัยนามว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
 2. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ
 3. เพื่อให้เป็นสถานเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
 4. เพื่อให้ภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน
 5. เพื่อให้ภิกษุสามเณรมีความรู้ และความสามารถในการค้นคว้า โต้ตอบ หรืออภิปรายธรรมได้อย่างกว้างขวางแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ
 6. เพื่อให้ภิกษุสามเณรได้เป็นกำลังสำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสม
 7. เพื่อความเจริญก้าวหน้า และคงอยู่ตลอดกาลนานของพระพุทธศาสนา
- ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า กรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันการศึกษาแห่งนี้ ได้เริ่มเปิดให้การอบรมศึกษาแก่ภิกษุสามเณร ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 จนถึงปัจจุบัน

2.3.2 ที่ตั้ง

ภาพที่ 2.1 ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอ จังหวัดนครปฐม

2.3.3 วิทยาเขตและวิทยาลัย

1. วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
2. วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม
3. วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น
4. วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
5. วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
6. วิทยาเขตร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
7. วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
8. มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา
9. วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ จังหวัดโยธธ
10. วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3.4 วิสัยทัศน์ (Vision Statements)

“ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต”

2.3.5 นโยบาย (Policies)

1. ผลิตบัณฑิตทางด้านวิชาการพระพุทธศาสนาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ทั้งด้านความรู้ ความประพฤติมีสำราญจริยธรรมและพรหมวิหารธรรม
2. บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง และเป็นศูนย์กลางแห่งการแสวงหาความรู้วิชาการพระพุทธศาสนา
3. แสวงหาคณะความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิชาการพระพุทธศาสนา สังคม และด้านศิลปวัฒนธรรม
4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ สร้างภูมิคุ้มกันวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสม ดำรงความเป็นชาติไทยตามวิถีประเพณี และวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา
5. บริหารจัดการมหาวิทยาลัย ให้ทันสมัย มีความโปร่งใส เน้นประสิทธิผล มีระบบสวัสดิการที่ดี สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.3.6 พันธกิจ (Mission Statements)

ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.3.7 วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

2. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการ ศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็น ประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

3. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาทที่เข้มแข็ง แต่กถานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนา ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

2.3.8 ปณิธาน (Aspiration)

มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนว พระพุทธศาสนา พัฒนาระบบการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ปัญหาสังคมด้วย หลักพุทธธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

2.3.9 ปรัชญามหาวิทยาลัย (Philosophy)

“ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” “Academic Excellence based on Buddhism”

2.3.10 อัตลักษณ์

บัณฑิตมีความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ สังคมในระดับชาติหรือนานาชาติ

2.3.11 เอกลักษณ์

บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติหรือนานาชาติ การชี้นำป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคม 2 เรื่อง คือ 1. ภายในมหาวิทยาลัย จิตสาธารณะ หรือจำสำนึกทางสังคม และ 2. ภายนอกมหาวิทยาลัย การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและแนวพระราชดำรัสต่าง ๆ ไป ใช้ในการแก้ปัญหาสังคม

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิมลพรรณ อภาเวท และจักรกฤษณ์ พางาม (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มุ่งสู่การเป็น

มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3. เพื่อศึกษาความพร้อมในการบริหารเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล 5 ด้าน ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถทางด้านภาษา มีการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผู้นำของมหาวิทยาลัยจะต้องมีบุคลิกที่ดูทันสมัยเพื่อตอบโจทย์มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2) ด้านแนวทางการบริหารงบประมาณ มหาวิทยาลัยจะต้องมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินนโยบายดิจิทัล มีการหารายได้จากการจัดการศึกษาและวิจัย จะต้องมีการลงทุนในการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อให้มีความพร้อมไม่น้อยกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ๆ 3) ด้านแนวทางการบริหารจัดการองค์กร มหาวิทยาลัยจะต้องบริหารงานเชิงรุก มีการจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลให้ชัดเจนขึ้น ในบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องใช้ความเป็นดิจิทัลมากขึ้น จะต้องสร้างระบบธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่องค์กรคุณภาพ และมีการจัดทำแผนแม่บททางกายภาพเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย 4) ด้านแนวทางการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ มหาวิทยาลัยจะต้องมีการลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่คุ้มค่าเพิ่มมากขึ้น จะต้องมีเครื่องมือให้เพียงพอกับบุคลากร ควรมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อม และควรใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ปัจจุบันอย่างเต็มประสิทธิภาพ ควรใช้ วิธีเช่า หรือจัดซื้อเท่าที่จำเป็นเนื่องจากการเช่าจะบริหารจัดการได้ง่ายกว่าการซื้อ 5) ด้านแนวทางการบริหารจัดการ ระบบเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการทุกเรื่องจะช่วยในเรื่องของการลดการใช้กระดาษ ได้ข้อมูลที่ตรงกันและเป็นข้อมูลเดียวกัน จะต้องมีการมีระบบที่เพียงพอประสิทธิภาพ เสถียรภาพ มั่นคงปลอดภัย และควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้งานระบบดังกล่าวเพิ่มขึ้น

ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และบุคลากรสายสนับสนุน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test f-test และ Pearson Correlation ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51, S.D. = .375$) ในขณะที่บุคลากรสาย

สนับสนุนและผู้สอนเห็นว่ามีความพร้อมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = .624 และ $\bar{X} = 2.25$, S.D. = 472 ตามลำดับ) โดยระบบที่นักศึกษาเห็นว่ามีความพร้อมมากที่สุดคือ ระบบบริการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = .570) และระบบที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ระบบบริการทรัพยากรการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = .535) ส่วนระบบที่ผู้สอนเห็นว่ามีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ด้านห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ/ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 1.92$, S.D. = .782) และระบบที่บุคลากรสายสนับสนุนเห็นว่ามีความพร้อมน้อยที่สุดคือระบบสารสนเทศระบบนิเวศดิจิทัลงานวิจัย ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = .887) ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ปัจจัยที่มีระดับความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มนักศึกษา คือ จุดมุ่งหมายในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มผู้สอน คือ ความคิดเห็นต่อการ Login ใช้งาน และขั้นตอนในการใช้งานของระบบต่าง ๆ มีความสะดวก รวดเร็ว และง่ายในการใช้งาน ส่วนกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อม คือ เพศ

ภัทรพร เยาวรัตน์ (2566) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก 2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุ่งเน้นให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูโดยมีการจัดอบรม ประชาสัมพันธ์ความรู้ให้แก่ครู มีการจัดตั้ง

ทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

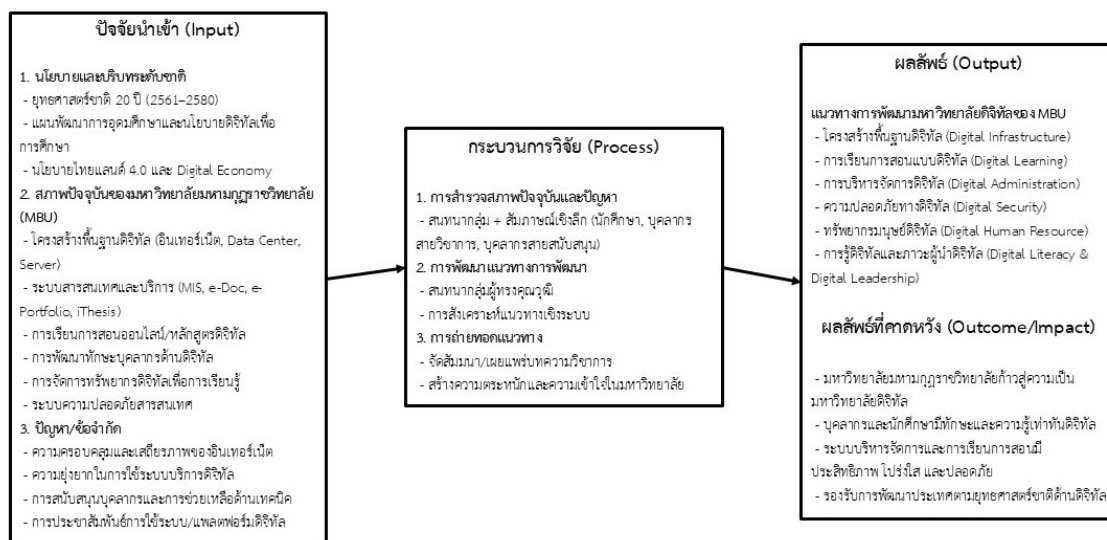
ศิริเกษม ศิริลักษณ์ และจิตติมา วรณศรี (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยการสังเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยผู้วิจัยร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล 2) หลักการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล 3) ขอบข่ายภาระงานการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล 4) กระบวนการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล และ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล รวมทั้งเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัลมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

Grigoriev and Mishota (2019) ได้ศึกษาเรื่อง Digital University: an actual paradigm of the education information โดยกล่าวว่า การเปลี่ยนผ่านไปสู่กฎของยุคดิจิทัลเป็นงานที่ยากอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยที่กำลังพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจที่เหมาะสมซึ่งทำให้การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้โอกาสใหม่ ๆ มากมายซึ่งอยู่ในพื้นที่ขององค์กรการทำงานที่มีทั้งทรัพยากรภายใน ได้แก่ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ธุรการ และผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกในกิจกรรมการดำเนินงาน ในขณะที่เดียวกันก็เน้นย้ำถึงความจริงที่ว่าไม่มีโซลูชันที่เป็นสากลที่จะช่วยให้บรรลุผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แต่การรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้ปลายทางทำให้สามารถรับข้อมูลที่มีค่าและใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการต่อไปได้ เป็นไปได้ที่จะสร้างแบบจำลองแนวคิดของมหาวิทยาลัยดิจิทัลโดยอาศัยประสบการณ์จากต่างประเทศและการพัฒนาภายในประเทศในด้านกาให้ข้อมูลการศึกษาในการศึกษาและได้ข้อ

สรุปว่าการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของมหาวิทยาลัยจะเป็นไปไม่ได้ หากไม่มีการพัฒนาและใช้กลยุทธ์การแปลงเป็นดิจิทัลอย่างมีรอบคอบ ซึ่งจะคำนึงถึงลักษณะและลักษณะเฉพาะของกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

2.5 สรุปกรอบแนวความคิด

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการพรรณนาและศึกษาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2) พัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ดำเนินการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการวิจัยโดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขต 7 แห่งและวิทยาลัย 3 แห่ง เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบการบริหารงานและระบบการให้บริการด้านดิจิทัล พื้นที่วิจัยคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐมเพื่อนำมาสร้างเป็นข้อคำถามเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอน	การดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่ได้รับ
1. สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็น	1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. สัมภาษณ์เชิงลึก 3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์	1. นักศึกษา 22 คน 2. บุคลากรสายวิชาการ 12 คน 3. บุคลากรสายสนับสนุน 12 คน	สภาพปัจจุบัน และปัญหาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. หาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล	จัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาและพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอก จำนวน 12 คน	แนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล
3. ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ มหาวิทยาลัยดิจิทัล	1. จัดพิมพ์รายงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน 2. ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ		1. เล่มรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ 2. บทความวิจัยและบทความวิชาการ

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบบริหารและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประกอบด้วย 1. บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 12 รูป/คน 2. บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 12 รูป/คน และ 3. นักศึกษาทุกชั้นปี จำนวน 22 รูป/คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และดำเนินการสัมภาษณ์ผ่านแอปพลิเคชัน Microsoft Teams

3.2.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Qualified persons) ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาตรวจสอบแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล จำนวน 12 รูป/คน ประกอบด้วยตัวแทนจากกองบริหารกลาง ฝ่ายบริหารเอกสาร ฝ่ายพัสดุ กองกิจการนักศึกษา กองคลัง กองโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม กองเทคโนโลยีสารสนเทศ กองนโยบายและแผน กองบริหารทรัพย์สิน กองบริหารทรัพยากรบุคคล กองพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกองวิเทศสัมพันธ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็น เพื่อนำมาประมวลและสะท้อนผลจากผู้ปฏิบัติงานจริง โดยจะเป็นการสำรวจข้อมูลในแต่ละส่วนหรือแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด

เป็นแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบรายการตรวจสอบ (Check-list) เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา คณะ สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่สอน คณะ สังกัดหน่วยงาน ตำแหน่ง แผนก/ฝ่าย สังกัดหน่วยงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สายงาน สังกัด

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของระบบบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาที่ประสบในระบบบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้รับบริการหรือระบบการทำงานดีขึ้น

3.3.2 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

จัดเวทีสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล จำนวน 12 รูป/คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยดิจิทัลจากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทยจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นำมาร่างเป็นกรอบความคิดเพื่อการวิจัย

2. ร่างประเด็นข้อคำถามกว้าง ๆ เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริหารและระบบบริการที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ให้บริการ โดยมีลักษณะเป็นคำถามกว้าง ๆ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลได้อย่างอิสระจากประสบการณ์การใช้งานจริง

3. ประเด็นข้อคำถามที่ร่างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบรายการตรวจสอบ (Check-list) เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา คณะ สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่สอน คณะ สังกัดหน่วยงาน ตำแหน่ง แผนก/ฝ่าย สังกัดหน่วยงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สายงาน สังกัด

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของระบบบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาที่ประสบในระบบบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้รับบริการหรือระบบการทำงานดีขึ้น

4. นำประเด็นข้อคำถามไปจัดพิมพ์เป็นเอกสาร และจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของ Google Forms เพื่อส่งถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีรายชื่ออีเมลเพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

1. ส่งหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 รูป/คน พร้อมแนบผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบบริหารงานและระบบการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. จัดสนทนากลุ่มแบบผสมผสานระหว่างออนไซต์ (On-site) และออนไลน์ (Online)

3. นำข้อมูลที่ได้จากผลการสำรวจมานำเสนอเป็นรายประเด็น

4. นำข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดหมวดหมู่และเรียบเรียงเป็นรายประเด็น
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อนำไปใช้ประกอบการร่างแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

1. จัดเวทีการสนทนากลุ่มแบบผสมระหว่างออนไซต์และออนไลน์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 รูป/คน ร่วมวิพากษ์ร่างแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล
2. นำข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลฉบับสมบูรณ์
3. นำเสนอแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานการวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

4.1 การศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

4.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

4.3 การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

4.1 การศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

4.1.1 สภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยพบว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยดิจิทัลอยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบัน

1.1 โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่บุคลากรและนักศึกษาอย่างทั่วถึง และมีเซิร์ฟเวอร์ฐานข้อมูลอยู่ตรงส่วนกลาง

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รวมทั้งวิทยาเขตและวิทยาลัย มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง พร้อมทั้งติดตั้งตัวขยายสัญญาณไวไฟ (Wi-Fi) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย วิทยาเขต และวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงสัญญาณให้มีความเสถียรมากขึ้น สามารถรองรับการให้บริการแก่นักศึกษาทั้งด้านการเรียนรู้และการใช้ชีวิต”

1.2 ระบบบริการแบบดิจิทัล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบการให้บริการต่าง ๆ เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบแสดงผลข้อมูลบุคลากรออนไลน์ ระบบบริการการศึกษา ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร ระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบด้านการเงินโดยระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ซึ่งผูกพันกับระบบบัญชีส่วนกลางของมหาวิทยาลัย โดยสามารถตรวจสอบบัญชีรายรับ-รายจ่าย เงินงบประมาณ เงินรายได้ ทุนการศึกษา เงินเดือน ซึ่งเป็นระบบที่มีความเป็นมาตรฐาน เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ” (เจ้าหน้าที่การเงิน วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 2 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสารเพื่อรับ-ส่งหนังสือออก-เข้าภายในและภายนอก มีการส่งหนังสือในระบบ ควบคู่ไปกับการส่งหนังสือปกติ เจ้าหน้าที่สารบรรณมีหน้าที่เข้าไปเปิดดูหนังสือภายในหน่วยงานและนำส่งไปยังผู้รับผิดชอบต่อไป สำหรับหนังสือภายนอกจากต่างหน่วยงานที่ใช้ระบบเดียวกันก็สามารถส่งผ่านช่องทางนี้ ซึ่งทำให้การติดต่อประสานงานมีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น” (เจ้าหน้าที่ธุรการ วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 3 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบบริการการศึกษา ซึ่งให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษา สำหรับอาจารย์จะมีข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาที่สอน ตารางสอน การใช้ห้องเรียน ปฏิทินการศึกษา และวิทยานิพนธ์ที่กำกับดูแลสำหรับอาจารย์ที่สอนระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรที่สอน สำหรับนักศึกษา จะมีข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน รายวิชาที่เรียน ตารางเรียน ตารางการใช้ห้องเรียน ปฏิทินการศึกษา ผลการศึกษา เกรดเฉลี่ย ประวัติการเข้าร่วมกิจกรรม ฯลฯ” (เจ้าหน้าที่ทะเบียน วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 4 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบแสดงผลข้อมูลบุคลากรออนไลน์ ได้แก่ บุคลากรประจำ บุคลากรอัตราจ้าง ผู้บริหาร แสดงบัญชีการลงเวลาปฏิบัติงาน การขาด-ลา-มาสาย ประวัติบุคลากร โดยในปัจจุบันได้มีการพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) ซึ่งอาจารย์ทุกท่านสามารถอัปเดตประวัติ และผลงานได้ด้วยตนเองตลอดเวลาที่ e-portfolio.mbu.ac.th ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน การอบรม/สัมมนา รางวัล/ความดีความชอบ ภาระงานต่าง ๆ ผลงานการวิจัย บทความวิจัย/วิชาการ หนังสือ/ตำรา เอกสารประกอบการสอน” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีระบบบริหารการศึกษาสำหรับนักศึกษา โดยนักศึกษาต้องเข้าไปลงทะเบียนรายวิชาก่อนเปิดภาคการศึกษาใหม่ทุกภาคการศึกษา สามารถเข้า

ไปดูว่าในภาคการศึกษานี้ต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง อาจารย์ท่านไหนสอนรายวิชาอะไร ตารางเรียน มีปฏิทินการศึกษา แจ้งวันหยุดล่วงหน้า ทำให้วางแผนการทำงานกิจกรรมอื่น ๆ ได้สะดวก เข้าไปดูผลการเรียนที่ผ่านมา” (นักศึกษาคนที่ 13, สัมภาษณ์เมื่อ 10 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตและวิทยาลัยมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยในส่วนของวิทยาเขตศรีล้านช้าง นักศึกษาสามารถเข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้โดยใช้รหัสทะเบียนนักศึกษาเป็น User ID และใช้เลขประจำตัวประชาชนเป็น Password โดยกำหนดให้เป็นค่าดีฟอลต์หรือค่าเริ่มต้น เมื่อเข้าระบบได้แล้ว ผู้ใช้จะต้องเปลี่ยนรหัสผ่านเป็นรหัสส่วนตัวเพื่อป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนตัว (Privacy)” (นักศึกษาคนที่ 14, สัมภาษณ์เมื่อ 10 มิถุนายน 2567)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้นำเอาระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ Integrated Thesis & Research Management System หรือระบบ iThesis เข้ามาให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งสามารถเข้าสู่ระบบได้ที่ ithesis.mbu.ac.th โดยเริ่มใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก รุ่นรหัส 66 เป็นต้นไป ช่วยให้การกำกับติดตามสารนิพนธ์วิทยานิพนธ์ และดุขุฎินิพนธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ e-Thesis ซึ่งเข้าถึงได้ที่ library.mbu.ac.th มีประโยชน์คือ” (อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 11 มิถุนายน 2567)

1.2 แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์

ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) ทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้เปลี่ยนมาใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้มีการนำแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เข้ามาใช้กันอย่างมากมาย เช่น Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams, Moodle, Canvas, Blackboard, Edmodo, Schoology เป็นต้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้มีการนำ Google Classroom, Zoom และ Microsoft Teams มาใช้ในการเรียนการสอน รวมไปถึงการสอนผ่าน Social Media ต่าง ๆ เช่น Facebook Live และ Line เพื่อให้การจัดการเนื้อหาการเรียนการสอนออนไลน์ การสอบออนไลน์ และการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษาและอาจารย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

“ในช่วงโควิด 19 วิทยาเขตอีสานได้ประชุมหารือและมีมติให้อาจารย์สอนออนไลน์ ซึ่งอนุญาตให้อาจารย์เลือกใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ถนัด ไม่ว่าจะเป็น Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams, Line, Youtube หรือ Facebook Live พร้อมสนับสนุนให้อาจารย์จัดทำคลิปวิดีโอบทเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้หรือทบทวนบทเรียนได้” (อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 28 พฤษภาคม 2567)

“เมื่อมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยส่วนกลางได้ประกาศให้ทุกวิทยาเขตและวิทยาลัยทำการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 วิทยาเขตล้านนาได้ประชุมและมีมติให้อาจารย์สอนออนไลน์ได้ ซึ่งอาจารย์แต่ละท่านได้เลือกใช้แพลตฟอร์มที่ถนัดและคุ้นเคย มีทั้ง Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams, Line, Youtube และ Facebook Live บางท่านที่ไม่เคยใช้แพลตฟอร์มเหล่านี้มาก่อนก็ได้มีการจัดอบรมและศึกษาด้วยตนเองจากออนไลน์” อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ 26 พฤษภาคม 2567)

“ในช่วงโควิด 19 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ประชุมหารือและมีมติเป็นเอกฉันท์ในการให้อาจารย์และนักศึกษานำเอา Microsoft Teams เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน โดยถือว่าเป็นแพลตฟอร์มที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แบบมากที่สุดแพลตฟอร์มหนึ่ง ทั้งในการเรียนการสอน การบันทึกการสอน การมอบหมายงาน การทดสอบ และการประเมินผล และได้มีการสร้างอีเมลของมหาวิทยาลัยสำหรับบุคลากรและนักศึกษาเพื่อให้ทุกคนใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มนี้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และได้มีการจัดอบรมอาจารย์ในการใช้ Microsoft Teams เป็นแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์อย่างสม่ำเสมอก่อนเปิดภาคการศึกษาทุกภาคการศึกษาตลอดมา แม้สถานการณ์ช่วงโควิด 19 จะผ่านไปแล้ว แต่วิทยาเขตศรีล้านช้างก็ยังคงรักษานโยบายให้อาจารย์ทุกท่านบันทึกการสอนด้วย Microsoft Teams ไว้” (อาจารย์คนที่ 13, สัมภาษณ์เมื่อ 28 พฤษภาคม 2567)

1.3 การปรับหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ โดยในระดับปริญญาตรีมีรายวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมไปถึงการพัฒนาทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร โดยมีการเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยี เช่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายรายวิชาที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี”

1.4 การฝึกอบรมบุคลากร:

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการฝึกอบรมให้กับอาจารย์และเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้อนุมัติให้จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และแม้สถานการณ์วิกฤตจะผ่านพ้นไปแล้ว แต่อาจารย์หลายท่านก็ยังมีการบันทึกการเรียนการสอนไว้ในระบบ Microsoft Teams และมีการมอบหมาย

งานในระบบ ซึ่งทำให้การติดตามงานของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนักศึกษายังสามารถกลับไปทบทวนการเรียนการสอนได้”

1.5 การสนับสนุนนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการจัดเตรียมทรัพยากรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีอุปสรรค

“จากความต้องการการเรียนรู้ออนไลน์และระบบบริการดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้จัดหาอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไว้ให้บริการแก่บุคลากรและนักศึกษา มีการปรับระบบไวไฟให้มีความเสถียรและครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และทำการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการรายงานหรือนำเสนอผลงานในชั้นเรียน รวมไปถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองในศาสตร์และศิลป์ที่สนใจ”

1.6 นโยบายและการจัดการข้อมูล: วางนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล และการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

1.7 การประเมินผลและการปรับปรุง: มีระบบประเมินผลและ 피ดแบ็คเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาให้มหาวิทยาลัยก้าวสู่ยุคดิจิทัลเป็นการลงทุนระยะยาวที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในยุคสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในปัจจุบันมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่บุคลากรและนักศึกษา มีเซิร์ฟเวอร์ฐานข้อมูลส่วนกลาง มีระบบบริการแบบดิจิทัลหลายระบบ เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบแสดงผลข้อมูลบุคลากรออนไลน์ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร (e-Document) ระบบบริการการศึกษา ระบบบริการการเรียนการสอน ระบบการประเมินภายใน ระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) ระบบการจัดการวิทยานิพนธ์ Integrated Thesis & Research Management System หรือระบบ iThesis สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเตรียมทรัพยากรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีอุปสรรค มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล และมีระบบประเมินผลและ 피ดแบ็คเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

2. ปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

ปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในการวิจัยนี้สะท้อนจากความคิดเห็นของนักศึกษาเป็นหลักเนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ใช้ที่สำคัญ หากผู้ใช้กลุ่มนี้ไม่ได้รับการบริหารที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยได้ และความคิดเห็นของนักศึกษาสะท้อนความเป็นตัวแทนของกลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่อีกด้วย โดยมีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

2.1 การใช้งานอินเทอร์เน็ตและไวไฟ

ปัญหาการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร และมีระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต

“ระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต (Log in) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นไปตามมาตรการความปลอดภัยในใช้งานอินเทอร์เน็ตและสัญญาณไวไฟ ซึ่งผู้ที่ไม่ใช่บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะไม่ได้รับอนุญาต เมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่งการใช้งาน บางพื้นที่จะต้องยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งาน ทำให้เกิดความไม่สะดวก” (นักศึกษาคนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

“สัญญาณไวไฟในบางพื้นที่ไม่เสถียรหรือสัญญาณอ่อนมาก โดยเฉพาะในห้องเรียน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ควรมีสัญญาณไวไฟแรงและทั่วถึงเพราะเมื่อมีการเรียนการสอน นักศึกษาจำเป็นต้องค้นข้อมูลภายในห้องเรียน เมื่อสัญญาณไวไฟไม่เสถียรก็ทำให้เกิดอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์” (นักศึกษาคนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.2 ระบบบริการการศึกษา (REG)

ปัญหาของระบบบริการการศึกษา (REG) พบว่า ระบบค่อนข้างใช้งานยาก โดยเฉพาะเมื่อใช้งานผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากระบบนี้ออกแบบมาเพื่อให้ใช้งานกับอุปกรณ์ที่มีหน้าจอขนาดใหญ่ เช่น คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ โน้ตบุ๊ก แล็ปท็อป เป็นต้น นักศึกษาต้องการให้ปรับระบบบริการการศึกษาให้สามารถใช้งานบนโทรศัพท์มือถือได้ นอกจากนี้นักศึกษายังต้องการให้ปรับปรุงระบบชำระค่าลงทะเบียนหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ทางมหาวิทยาลัยจัดทำระบบที่สามารถส่งใบเสร็จรับเงินเข้าอีเมลของนักศึกษาได้โดยตรง โดยไม่ต้องให้นักศึกษาเดินทางไปรับใบเสร็จจากฝ่ายการเงินอีกครั้ง ซึ่งทำให้เสียเวลามาก รวมถึงการแจ้งเตือนกิจกรรมหรือข่าวสารที่จะให้กับนักศึกษาได้ทราบได้ด้วย หากสามารถส่งเข้าอีเมลของนักศึกษาได้โดยตรงก็จะสะดวกมากยิ่งขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาเข้าไปดูในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย วิทยาเขตหรือวิทยาลัย

“ปัญหาในการชำระค่าลงทะเบียนเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ขั้นตอนการชำระผ่านธนาคารมีความสะดวก แต่ปัญหาก็คือนักศึกษาจะต้องมาขอรับสลิปหรือใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินอีกครั้ง หากเป็นการชำระตามปกติที่นักศึกษามาเรียนที่มหาวิทยาลัยก็ไม่เป็นปัญหา แต่หากเป็นการชำระในขณะที่นักศึกษาไม่ได้เข้ามาที่มหาวิทยาลัย หรือหากเป็นนักศึกษาที่

เรียนในวันหยุดราชการ ก็มักประสบปัญหา บางครั้งนักศึกษาต้องขอลางานมาเพียงเพื่อรับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งหลายครั้งที่มาแล้วก็ไม่พบเจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลารอนานและกลับไปทำงานล่าช้า ซึ่งก็เกิดปัญหาในที่ทำงานอีก” (นักศึกษาคคนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.3 ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (OPAC)

ปัญหาในการใช้ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าใช้งานระบบ OPAC ที่มีให้บริการ เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับระบบ แต่นิยมค้นหาตามชั้นหนังสือ ซึ่งในบางกรณีที่หาหนังสือไม่เจอ ก็สามารถใช้บริการค้นหาผ่านระบบฐานข้อมูล นอกจากนี้ นักศึกษามีความต้องการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เนื่องจากมีความคุ้นเคยกับการอ่านจากโทรศัพท์มือถือ

“การค้นหาข้อมูลในปัจจุบัน นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมค้นหาจากออนไลน์เนื่องจากสะดวกและรวดเร็ว แต่ในบางกรณี อาจารย์สั่งให้ค้นหาข้อมูลจากหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทำให้ต้องเข้าห้องสมุดเพราะไม่สามารถค้นหาได้จากออนไลน์ เมื่อเข้ามาค้นตามชั้นหนังสือ บางครั้งก็หาไม่เจอ ต้องไปค้นหาจากระบบห้องสมุด เมื่อหาเจอในระบบแล้วก็ต้องให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดหามาให้เพราะค้นหาเองบางทีก็ไม่พบ เนื่องจากหนังสือไม่ได้จัดวางอยู่ในตำแหน่งที่ระบุทำให้นักศึกษาไม่ยอมเข้าใช้บริการห้องสมุด” (นักศึกษาคคนที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

“ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเริ่มนำอีบุ๊กเข้ามาให้บริการแล้ว แต่ก็ยังไม่ค่อยได้รับความนิยมมากนัก ผู้ที่ยืมหรือใช้บริการก็ต้องทำความเข้าใจในระบบและทดลองใช้งานยืมหนังสือ หนังสือบางเล่มที่มีให้บริการก็มีจำนวนสำเนาไม่เพียงพอกับความต้องการ เพราะเมื่ออาจารย์สั่งงานและระบุหนังสือให้เข้าไปสืบค้น นักศึกษาก็จะเข้าไปยืมในระบบ ใครที่เข้าไปก่อนก็ได้หนังสือไป คนที่ยังไม่ได้ก็ต้องรอคิวต่อไป” (นักศึกษาคคนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.4 ระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

ปัญหาของการเรียนการสอนออนไลน์ก็คือ อาจารย์บางท่านสอนผ่านระบบ Facebook หรือ Line ซึ่งไม่มีระบบมอบหมายงาน และไม่ได้มีการบันทึกการสอนไว้ หากมีการบันทึกไว้ก็ต้องมีการขอหรือส่งไฟล์ให้เป็นรายบุคคล อาจารย์บางท่านสอนผ่าน Google Classroom หรือ Microsoft Teams ซึ่งมีระบบมอบหมายงาน และมีระบบบันทึกการสอน ทำให้นักศึกษาสามารถส่งงานได้และสามารถทบทวนการเรียนการสอนได้ การเรียนการสอนบนแพลตฟอร์ม Microsoft Teams เหมาะสำหรับผู้ที่ใช้อีเมลที่เป็นระบบของไมโครซอฟท์ เช่น Outlook, Hotmail, Windowslive, live.com เป็นต้น ซึ่งสามารถใช้ทรัพยากรของไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ 365 ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่วนผู้ที่ใช้อีเมลอื่น ๆ เช่น Gmail หรือ Yahoo! สามารถเข้าห้องเรียนได้ แต่ไม่สามารถใช้ระบบอื่น ๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องใช้อีเมลของมหาวิทยาลัยเพื่อการเรียนบนแพลตฟอร์ม Microsoft Teams อย่างไรก็ตามการทำงานมอบหมายที่ต้องตอบคำถาม

แบบอัตโนมัติบนโทรศัพท์มือถือ นักศึกษาแจ้งว่าไม่ค่อยสะดวกเหมือนการพิมพ์บนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ แล็ปท็อป และโน้ตบุ๊ก

“ปัญหาของเรียนการสอนออนไลน์ก็คือสัญญาณอินเทอร์เน็ตหรือสัญญาณไวไฟ ทั้งในส่วนของผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเมื่ออยู่นอกพื้นที่หรือนอกมหาวิทยาลัย สัญญาณก็ขาด ๆ หาย ๆ ไม่เสถียร ให้การรับฟังการบรรยายเกิดปัญหา ส่วนผู้เรียนเองก็มีปัญหาเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพราะใช้บริการราคาถูกลง ซึ่งแบนด์วิดท์มีข้อจำกัด หรือขนาดความเร็วของสัญญาณต่ำ รวมไปถึงการอยู่นอกพื้นที่ที่สัญญาณไม่ครอบคลุมหรือสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์” (นักศึกษาคนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.5 การใช้งานเว็บไซต์

ปัญหาของการเข้าใช้งานเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย วิทยาเขต และวิทยาลัย พบว่าการนำเสนอข้อมูลข่าวสารค่อนข้างกระจัดกระจายและค้นหาข้อมูลที่ต้องการยากสำหรับคนที่ไม่ค่อยได้เข้าใช้งาน

“ปัญหาของการเข้าใช้งานเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยก็คือข้อมูลที่จำเป็น ซึ่งมักไม่เป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่จำเป็นก็คือข้อมูลที่สามารนำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการในงานวิจัยหรือในบทความวิชาการได้ เช่น จำนวนบุคคลากร จำนวนนักเรียนนักศึกษาภาคการศึกษาล่าสุด เป็นต้น ข้อมูลส่วนใหญ่ที่มีให้บริการเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ส่งผลให้เว็บไซต์ไม่ได้รับความสนใจในการเข้าไปใช้งาน” (นักศึกษาคนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.6 การใช้งานระบบ iThesis

ปัญหาในการใช้งานระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ Integrated Thesis & Research Management System หรือระบบ iThesis พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกยังไม่มีความคุ้นเคยกับการลงระบบ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมาระหว่างการใช้งานก็ไม่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากใครได้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยนำระบบ iThesis เข้ามาใช้บริการแก่นักศึกษาตั้งแต่รุ่นรหัส 66 จึงต้องมีการจัดอบรมการใช้งานระบบ iThesis แก่อาจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

“การใช้งานระบบ iThesis จำเป็นต้องมีความรู้ในการทำเอกสารบนแอปพลิเคชัน Microsoft Word นักศึกษาบางคนสามารถใช้งานไมโครซอฟท์ เวิร์ดได้ แต่สามารถใช้งานได้อย่างจำกัด ขณะที่ข้อมูลที่จะนำไปป้อนลงบนระบบ iThesis นั้นค่อนข้างมีข้อจำกัดบางประการเพื่อให้เกิดความสวยงามเมื่อส่งพิมพ์ออกมาด้วย จึงควรมีการอบรมการใช้งาน iThesis ควบคู่ไปกับการใช้งานไมโครซอฟท์ เวิร์ด” (นักศึกษาคนที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

2.7 การใช้งาน Microsoft Office 365

ปัญหาในการใช้งาน Microsoft Office 365 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีบริการแอปพลิเคชัน Microsoft Office 365 ให้ใช้งานฟรี

“นับตั้งแต่ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอนุมัติให้มีการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงเกิดโควิด 19 บุคลากรและนักศึกษาสามารถใช้ Microsoft Office 365 ได้โดยจะต้องล็อกอินเข้าระบบโดยใช้อีเมล _____@mbu.ac.th หรือ _____@student.mbu.ac.th ที่มหาวิทยาลัยสร้างให้ แต่เนื่องจากไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้รับทราบโดยทั่วหน้า นักศึกษาส่วนใหญ่จึงยังไม่รับทราบ” (นักศึกษาคนที่ 8, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

“ปัญหาหลายอย่างที่ทำให้นักศึกษาไม่ได้ใช้ Microsoft Office 365 ก็เพราะการขาดการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากนักศึกษาต้องใช้ยูสเซอร์หลายชุดในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ชุดแรกก็คือ ยูสเซอร์และรหัสผ่านเพื่อเข้าระบบไวไฟ ชุดที่สองก็คือ ยูสเซอร์และรหัสผ่านเพื่อเข้าใช้ Microsoft Teams ซึ่งก่อนที่จะเข้าใช้ไมโครซอฟท์ ทีมส์ก็ต้องมีอีเมลยูสเซอร์และรหัสผ่านเพื่อใช้งานระบบไมโครซอฟท์ด้วย” (นักศึกษาคนที่ 9, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

กล่าวโดยสรุป ปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ได้แก่ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม ไม่เสถียร และมีระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้งานระบบบริการการศึกษาบนโทรศัพท์มือถือค่อนข้างไม่สะดวก ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) ยังไม่เป็นที่นิยม ระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อมูลบนเว็บไซต์ยังไม่เพียงพอต่อการวิจัยและการอ้างอิง การใช้งานระบบ iThesis ค่อนข้างยุ่งยาก และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา และขาดการประชาสัมพันธ์การใช้งาน Microsoft Office 365

4.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลประมวลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา การบริหารจัดการ และการบริการนักศึกษาและบุคลากร โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกสบาย และลดข้อจำกัดในการดำเนินงาน

4.2.1 ระบบการบริการการศึกษา

ระบบการบริการการศึกษาถือว่าการนำระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการข้อมูลนักศึกษา เช่น การลงทะเบียนเรียน การบันทึกผลการเรียน และการออกใบแสดงผล

การศึกษา เป็นระบบที่มีเอกสารเป็นจำนวนมาก ดังนั้นควรได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบไร้กระดาษ (Paperless System) ควรมีระบบแจ้งเตือนหรือตอบรับอัตโนมัติ ควรมีระบบการยื่นเอกสารผ่านระบบออนไลน์ เอกสารทางการศึกษาทุกอย่างของนักศึกษา สามารถดาวน์โหลดและสั่งพิมพ์ได้ด้วยตนเอง ควรมีระบบบันทึกการปฏิบัติกรรณฐาน ควรมีระบบบันทึกการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรม และควรมีระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับนักศึกษา สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา สามารถดาวน์โหลดหรือสั่งพิมพ์ปริญญาบัตร ระเบียบผลการเรียน หนังสือรับการสำเร็จการศึกษา หนังสือรับรองอื่น ๆ ผ่านระบบออนไลน์

4.2.2 ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร

งานสารบรรณของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสารจำนวนมาก สารบรรณ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร (e-Document) ถือเป็นเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มที่ใช้ในการจัดเก็บจัดการ และสืบค้นข้อมูลภายในมหาวิทยาลัย เช่น หนังสือราชการ เอกสารประกอบการประชุม หรือข้อมูลสำคัญอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการทำงานและการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยฟังก์ชันต่าง ๆ คือ การลงทะเบียนเอกสารเข้า-ออก ระบบจัดเก็บเอกสารออนไลน์ ระบบการค้นหาและติดตามสถานะของเอกสาร การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และรายงานและสถิติการใช้งาน ซึ่งนอกจากฟังก์ชันหรือระบบต่าง ๆ แล้ว ควรมีนโยบายเกี่ยวกับเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) และการลงนามดิจิทัลหรือระบบลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature)

“ส่วนหนึ่งของการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลก็คือ ระบบเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) หมายถึงการจัดการเอกสารให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อลดหรือเลิกใช้กระดาษ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบออนไลน์ในการจัดเก็บ ส่งต่อ และลงนามเอกสาร มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดทรัพยากร และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังสามารถใช้ร่วมกับระบบการลงนามดิจิทัล หรือการใช้ลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature) เพื่อรับรองเอกสารแทนการเซ็นด้วยมือ ระบบนี้ยังช่วยให้การค้นหาเอกสารหรือการติดตามสถานะได้อย่างรวดเร็วผ่านคำสำคัญหรือระบบติดตามอัตโนมัติ เพิ่มการเข้าถึงแบบปลอดภัยโดยการตั้งรหัสผ่านหรือสิทธิ์การเข้าถึงตามตำแหน่งงานเพื่อความปลอดภัย นอกจากนี้เอกสารไร้กระดาษยังช่วยลดขั้นตอนที่ยุ่งยากในการจัดการเอกสารแบบเดิม ลดต้นทุนการดำเนินงาน เช่น ค่าใช้จ่ายด้านกระดาษ หมึกพิมพ์ และการจัดส่ง ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และขยะกระดาษ ลดความเสี่ยงจากการสูญหายของเอกสาร” (เจ้าหน้าที่ธุรการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 24 มิถุนายน 2567)

“ปัญหาสำคัญของระบบสารบัญก็คือความล่าช้า โดยเฉพาะขั้นตอนการจัดทำเอกสารเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารลงนาม ระบบลายเซ็นดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่ใช้แทนการลงลายเซ็นด้วยมือใน

เอกสาร โดยใช้การเข้ารหัสทางดิจิทัลเพื่อยืนยันความถูกต้องและความปลอดภัยของข้อมูล ทั้งนี้ระบบลายเซ็นดิจิทัลมีความปลอดภัยสูงเพราะใช้เทคโนโลยีการเข้ารหัส (Encryption) เพื่อป้องกันการปลอมแปลง ประหยัดเวลาเพราะสามารถลงนามและรับรองเอกสารผ่านระบบออนไลน์ได้ทันที ลดต้นทุนเพราะลดการใช้กระดาษ หมึกพิมพ์ และค่าใช้จ่ายในการขนส่งเอกสาร ติดตามเอกสารได้ง่าย เพราะสามารถตรวจสอบสถานะและการเปลี่ยนแปลงในเอกสารได้ ประการสำคัญที่สุดก็คือสอดคล้องกับกฎหมาย เพราะรองรับมาตรฐานและกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ในประเทศไทย” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาเขตอีสาน, สัมภาษณ์เมื่อ 24 มิถุนายน 2567)

“ปัญหาอีกประการหนึ่งของการทำหนังสือก็คือมีการตรวจทานและแก้ไขถ้อยคำในหนังสืออยู่หลายรอบ เมื่อแก้ไขและนำเสนอผู้บริหารพิจารณาในแต่ละรอบก็จะมีขยะเอกสารหลายชิ้น หากผู้บริหารตรวจเอกสารแล้วและพบว่ามิถ้อยคำที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามที่ได้รับแจ้งโดยไม่ต้องสิ้นเปลืองกระดาษ ระบบเอกสารไร้กระดาษจึงเป็นแนวทางที่ฝ่ายสารบัญต้องการมาก” (เจ้าหน้าที่ธุรการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 24 มิถุนายน 2567)

4.2.3 ระบบบริหารงานบุคคล (HR System)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนำระบบบริหารงานบุคคลเข้ามาใช้ในการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลบุคลากร เช่น ประวัติพนักงาน การลางาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน และแสดงผลข้อมูลบุคลากรออนไลน์ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาระบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับอาจารย์ขึ้นมาใช้งาน

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้พัฒนาระบบ e-portfolio ขึ้นมาใช้ โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยอาจารย์ทุกท่านสามารถอัปเดตประวัติและผลงานได้ด้วยตนเองตลอดเวลาที่ e-portfolio.mbu.ac.th ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน การอบรม/สัมมนา รางวัล/ความดีความชอบ ภาระงานต่าง ๆ ผลงานการวิจัย บทความวิจัย/วิชาการ หนังสือ/ตำรา เอกสารประกอบการสอน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เชื่อมโยงกับระบบรายงานการประเมินตนเอง (e-SAR)” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สัมภาษณ์เมื่อ 5 มิถุนายน 2567)

4.2.4 ระบบอีเลิร์นนิง (E-Learning System)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอนุมัติให้มีการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงเกิดวิกฤตโควิด 19 โดยให้นำ Microsoft Teams มาใช้เป็นแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ รวมทั้งแพลตฟอร์มอื่น ๆ

“ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ อาจารย์เลือกใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์หลากหลายแพลตฟอร์ม ได้แก่ Microsoft Teams, Google Classroom, Zoom, Line, Facebook ฯลฯ โดย Microsoft Teams เป็นแพลตฟอร์มที่นักศึกษาที่ใช้อีเมลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงแอปพลิเคชัน Microsoft Office 365” (อาจารย์คนที่ 13, สัมภาษณ์เมื่อ 28 มิถุนายน 2567)

“ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง แม้จะจัดการเรียนการสอนตามปกติ แต่ก็ยังคงให้อาจารย์บันทึกการเรียนการสอนไว้ในแพลตฟอร์ม Microsoft Teams เพื่อรายงานผลการสอนและเพื่อให้นักศึกษาได้กลับมาทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลาที่ต้องการ ที่สำคัญการมอบหมายงาน การส่งงาน การสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านวิดีโอ การสอบออนไลน์ และการออกเกรดของ Microsoft Teams ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ” (อาจารย์คนที่ 14, สัมภาษณ์เมื่อ 28 มิถุนายน 2567)

4.2.5 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้นำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นระบบของการดำเนินงานภายในประกอบด้วย ระบบค่าของงบประมาณ ระบบงบประมาณ ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบคลังพัสดุ ระบบการเงิน ระบบบัญชี ระบบบริหารงานบุคลากร ระบบเงินเดือน และระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร ซึ่งทำให้การดำเนินงานและการบริหารข้อมูลภายในสถาบัน มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และผู้บริหารได้รับข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว เพื่อใช้ในการบริหารงาน พร้อมส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกได้

“ระบบบางส่วนอาจมีขั้นตอนการใช้งานที่ยุ่งยากหรือไม่ชัดเจน ทำให้ต้องใช้เวลามากขึ้นในการเรียนรู้หรือปฏิบัติงาน สำหรับอาจารย์ในการบันทึกข้อมูลทำรายการ” (อาจารย์คนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อ 27 มิถุนายน 2567)

4.2.6 ระบบการบริการนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจัดให้บริการการชำระค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมผ่านระบบออนไลน์เพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนและความผิดพลาดในการทำธุรกรรมของนักศึกษา

“ระบบหรือวิธีการชำระค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเปิดให้บริการอยู่นั้นมีความสมบูรณ์ค่อนข้างมาก แต่ที่นักศึกษาต้องการก็คือระบบใบเสร็จรับเงินแบบออนไลน์ที่สามารถส่งไปยังอีเมลของนักศึกษาได้ทันที ซึ่งจะมีความสะดวกมากและประหยัดเวลาในการขอรับใบเสร็จจากฝ่ายการเงิน” (อาจารย์คนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อ 27 มิถุนายน 2567)

“ความเจริญก้าวหน้าของบริการออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ ในปัจจุบันทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยในการใช้บริการออนไลน์ นักศึกษาก็ต้องการใช้งานระบบบริการออนไลน์ของมหาวิทยาลัยเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว เช่น การยื่นขอเอกสารสำคัญ เช่น ใบรับการศึกษา และใบแสดงผลการเรียน รวมไปถึงการยื่นขอทุนการศึกษา และการยื่นคำร้องออนไลน์อื่น ๆ” (อาจารย์คนที่ 14, สัมภาษณ์เมื่อ 28 มิถุนายน 2567)

4.2.7 ระบบประชุมออนไลน์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีการนำแพลตฟอร์ม Zoom มาใช้ในการประชุมในวาระสำคัญ ๆ โดยเฉพาะการประชุมสภาวิชาการ รวมไปถึงการประชุมทั่วไปและการสัมมนาออนไลน์

“แพลตฟอร์มออนไลน์ช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างวิทยาเขตและวิทยาลัยกับส่วนกลางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการประชุมสภาวิชาการในแต่ละครั้ง รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยอธิการบดีจากวิทยาเขตและวิทยาลัยสามารถเข้าร่วมประชุมออนไลน์บนแพลตฟอร์ม Zoom ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารประจำวิทยาเขตและวิทยาลัยไม่ต้องเดินทางเข้ามาประชุมที่ส่วนกลาง ลดค่าใช้จ่ายและลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ทุกท่านยังสามารถเข้าร่วมประชุมได้โดยสะดวกจากทุกที่ทุกเวลา” (อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 25 พฤษภาคม 2567)

4.2.8 ระบบไอทีสนับสนุนการสื่อสารภายใน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนำระบบไอทีมาใช้สนับสนุนการสื่อสารระหว่างหน่วยงานผ่านอีเมล (e-mail) และโซเชียลมีเดียอื่น ๆ เช่น Line, Messenger เป็นต้น

“ในปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยผ่านแพลตฟอร์มชั้นนำอย่างเช่น Line หรือ Facebook messenger รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และทันเวลา”

4.2.9 การพัฒนา Mobile Application ของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยควรมีนโยบายในการพัฒนา Mobile Application เพื่อให้ทุกระบบและบริการของมหาวิทยาลัยสามารถใช้งานได้บนโทรศัพท์มือถือ

“ยกตัวอย่างเช่น บริการด้านการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถเข้าดูตารางเรียน ตารางสอบ ปฏิทินการศึกษา วันหยุด การนัดหมาย ปฏิทินกิจกรรมนักศึกษา การลงทะเบียนเรียน รวมถึงสามารถชำระค่าธรรมเนียมทางการศึกษาผ่านระบบ และได้รับใบเสร็จผ่านทางอีเมล การแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยข้อมูลทั้งหมดมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันที่สุด สรุปได้ว่า Mobile Application สามารถให้บริการแก่นักศึกษาในทุกช่วงเวลาและทุกระบบการตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา”

สรุป แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาพัฒนาระบบงานและระบบบริการต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยพัฒนาระบบการบริการการศึกษาด้วยระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ และระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษา พัฒนาระบบจัดการเอกสารให้รองรับเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) และระบบลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลโดยปรับปรุงระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับอาจารย์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบอีเลิร์นนิง (E-Learning System) โดยส่งเสริมแพลตฟอร์มใหม่ ๆ สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ พัฒนาระบบบริการนักศึกษาออนไลน์ให้การยื่นขอเอกสารสำคัญ ทู่น และคำร้องสะดวกรวดเร็ว พัฒนาระบบการเงินและบัญชี (E-Finance) ให้มีการออกไปเสร็จผ่านออนไลน์ พัฒนาการประชุมออนไลน์โดยใช้แพลตฟอร์มที่เชื่อถือได้ ปลอดภัยสูง พัฒนาระบบคลังข้อมูลให้มีความทันสมัย พัฒนาระบบไอทีเพื่อการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาโมบาย แอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัย

4.3 การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

สำหรับแนวทางการถ่ายทอดการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้ร่วมสนทนาในฐานะที่เป็นตัวแทนจากส่วนงานต่าง ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในหลากหลายประเด็น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ถือเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาสู่การเป็นองค์กรหรือมหาวิทยาลัยดิจิทัล เพราะข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลหรือโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในการถ่ายโอนไปยังหน่วยบริการต่าง ๆ

“ส่วนประกอบหลักของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ได้แก่ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เช่น Wi-Fi ศูนย์ข้อมูล (Data Centers) หรือคลังข้อมูล (Data Warehouse) ระบบจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ (Cloud Computing) แพลตฟอร์มและระบบดิจิทัล (Digital Platforms and Systems) ได้แก่ซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันที่ช่วยในการเชื่อมต่อและการทำงาน อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เชื่อมต่อ ที่สำคัญก็คือระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity Systems) ที่มีการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) เพื่อป้องกันข้อมูลจากการโจมตีจากภายนอก ตัวอย่างที่เห็นได้ในประเทศไทย เช่น โครงการ Smart City ในหลายจังหวัด การพัฒนา

โครงข่าย 5G เพื่อรองรับธุรกิจและการศึกษา และโครงการ Digital Government เพื่อปรับปรุงบริการของรัฐ” (ฝ่ายไอที มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, สทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

2. การเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning)

การเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) เป็นกระแสที่เกิดขึ้นสังคมแล้วและนับวันก็จะยิ่งขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงไม่ควรพลาดแนวโน้มที่เกิดขึ้น แต่ควรปรับตัวให้ทันเพราะมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งก้าวนำไปแล้ว

“ปัจจุบันวิทยาเขตศรีล้านช้างได้มีมติเป็นนโยบายให้อาจารย์ผู้สอนทุกท่านบันทึกการเรียนการสอนในระบบไมโครซอฟท์ ทีมส์ ไม่ว่าจะสอนในห้องเรียนหรือออนไลน์ เพราะนักศึกษาสามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาที่เรียนได้ และในอนาคตวิทยาเขตศรีล้านช้างพร้อมนำเอาแพลตฟอร์มออนไลน์อื่นๆ เข้ามาเสริมให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด อย่างน้อยที่สุดสำหรับผู้สอนก็มีผลงานที่จับต้องได้เป็นที่ประจักษ์จากวิดีโอการสอนในระบบ” (ฝ่ายไอที มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

3. การบริหารจัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration)

การบริหารจัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น หลายระบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) มากขึ้นเรื่อย ๆ

“คำสั่งผ่านระบบออนไลน์ เช่น Line หรือ Facebook Messenger ของผู้บริหาร ให้ถือว่าเป็นคำสั่งที่ถูกต้องและมีผลในทางปฏิบัติ โดยไม่จำเป็นต้องมีบันทึกข้อความลายลักษณ์อักษร ซึ่งถือว่าเป็นการก้าวเข้าสู่องค์กรดิจิทัลแล้ว นอกจากนี้ระบบการเงินที่นักศึกษาสามารถโอนชำระค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ระบบเอกสาร e-Document ระบบบริการการศึกษา ระบบห้องสมุด ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ e-portfolio ระบบ iThesis ที่มีให้บริการในปัจจุบันก็ทำให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นองค์กรดิจิทัลมากขึ้น เพียงแต่ยังต้องพัฒนาให้ถึงจุดที่เรียกว่า องค์กรไร้กระดาษอย่างแท้จริง” (ฝ่ายไอที มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

4. ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security)

ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) เป็นประเด็นสำคัญเพราะเมื่อข้อมูลทุกอย่างกลายเป็นดิจิทัลแล้ว อาจมีผู้ไม่หวังดีเข้ามาขโมยหรือโจรกรรมข้อมูลดิจิทัลเอาไปใช้ในทางที่เสียหายต่อองค์กรที่เป็นเจ้าของข้อมูลได้ จึงต้องมีมาตรการ แนวทางปฏิบัติ และเทคโนโลยีที่ออกแบบมาเพื่อปกป้องข้อมูล ทรัพย์สินดิจิทัล และระบบจากการถูกโจมตี การสูญหาย หรือการใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาตในโลกดิจิทัล

“ประเด็นที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างความปลอดภัยดิจิทัลก็คือการปกป้องข้อมูล (Data Protection) โดยการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) การป้องกันการสูญหายของข้อมูล (Data Loss Prevention: DLP) การจัดการสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) ความปลอดภัยทางเครือข่าย (Network Security) โดยติดตั้งไฟร์วอลล์ (Firewall) มีระบบตรวจจับและป้องกันการบุกรุก (Intrusion Detection and Prevention Systems: IDPS) และต้องมีการตั้งค่าความปลอดภัยในเครือข่าย Wi-Fi การรักษาความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity) ดำเนินการโดยการป้องกันมัลแวร์และไวรัส (Anti-malware/Antivirus) การตรวจสอบและจัดการภัยคุกคาม (Threat Intelligence) และการรับมือกับภัยคุกคาม เช่น Phishing, Ransomware ความปลอดภัยในการใช้งานแอปพลิเคชัน (Application Security) โดยตรวจสอบซอฟต์แวร์ให้ปลอดภัย (Secure Coding Practices) และปิดช่องโหว่ (Vulnerability Management) ความปลอดภัยส่วนบุคคล (Personal Security) ผู้ใช้จะต้องตั้งค่ารหัสผ่านที่แข็งแกร่งและปลอดภัย ไม่แชร์ข้อมูลส่วนบุคคลกับคนอื่น และควรยืนยันตัวตนสองชั้น (Two-factor Authentication: 2FA) และการบริหารจัดการเหตุการณ์และการตอบสนอง (Incident Management and Response) ต้องเตรียมแผนรับมือกับเหตุการณ์ด้านความปลอดภัย และเร่งกู้คืนข้อมูลและระบบหลังเกิดเหตุ (Disaster Recovery)” (ฝ่ายไอที มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

“ความปลอดภัยทางดิจิทัล ได้แก่ การปกป้องข้อมูลสำคัญ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลธุรกิจ การสร้างความเชื่อมั่นสำหรับผู้ใช้งานบริการออนไลน์หรือธุรกิจ การลดความเสี่ยงทางกฎหมาย เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูล (GDPR, PDPA) และการป้องกันความเสียหายทางเศรษฐกิจ: เช่น การโจรกรรมทางการเงิน ส่วนแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มความปลอดภัยทางดิจิทัล เช่น อัปเดตซอฟต์แวร์และระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงการคลิกลิงก์หรือเปิดไฟล์แนบในอีเมลที่ไม่น่าเชื่อถือ หรือไม่ทราบที่มาแน่ชัด ใช้โปรแกรมป้องกันไวรัสที่เชื่อถือได้ ควรสำรองข้อมูลเป็นประจำ (Backup) และศึกษาและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับภัยคุกคามไซเบอร์” (ฝ่ายไอที มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ์, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

5. ทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource)

บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) และควรมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์ (HR) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น และความรวดเร็วในองค์กรในยุคดิจิทัล

“การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล เริ่มต้นจากการสรรหาและว่าจ้างงานดิจิทัล ดำเนินการโดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และใช้ AI ในการกรองและวิเคราะห์ประวัติผู้สมัคร การจัดการประสิทธิภาพของพนักงาน (Performance Management)

มีการใช้ซอฟต์แวร์ติดตามผลงาน โดยเฉพาะระบบ e-portfolio และมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนา และให้คำแนะนำ การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ (Learning and Development) โดยใช้แพลตฟอร์ม e-learning เป็นต้น การบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการ (Compensation and Benefits) โดยใช้ระบบมาตรฐานแบบเดียวกับหน่วยงานอื่น ๆ การบริหารข้อมูลพนักงาน (Employee Data Management) โดยการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลการทำงานไว้เป็นหมวดหมู่ และสามารถจัดการได้จากทุกที่ การเพิ่มประสบการณ์พนักงาน (Employee Experience) โดยใช้ระบบการสื่อสารออนไลน์เพื่อรับฟีดแบ็ก และมีการใช้ข้อมูลเชิงลึก (HR Analytics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพนักงาน เช่น อัตราการลาออก หรือระดับความพึงพอใจ รวมถึงการคาดการณ์ความต้องการด้านแรงงานในอนาคต ทั้งนี้หลายระบบ” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตศรีล้านช้าง, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

“การบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีความท้าทายมากเพราะเป็นการลงทุนในเทคโนโลยีเพื่อการฝึกอบรมพนักงาน ที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูล นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการปรับตัวของพนักงานที่ไม่คุ้นเคยกับระบบดิจิทัล ส่วนประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัลก็คือการลดเวลาการทำงานซ้ำซ้อน การเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำ การเสริมสร้างการตัดสินใจโดยอิงข้อมูล และเพิ่มความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการบริหารองค์กร นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตล้านนา, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

6. การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)

การรู้ดิจิทัลหรือการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญในการที่มหาวิทยาลัยจะพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ซึ่งบุคลากรและนักศึกษาต้องสามารถเข้าใจ ใช้งาน และประเมินผลเครื่องมือเทคโนโลยีและข้อมูลดิจิทัลในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย รวมถึงการสร้างสรรคเนื้อหาดิจิทัล การแก้ปัญหา และการตัดสินใจในสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่ซับซ้อน

“ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน การรู้ดิจิทัลเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การแก้ปัญหา (Problem Solving) และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Lifelong Learning) ลักษณะของการรู้ดิจิทัลในชีวิต ได้แก่ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวก่อนแชร์ การตั้งคำถามเป็นส่วนตัวบนโซเชียลมีเดีย การใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์อย่าง Zoom หรือ Microsoft Teams และการแก้ไขปัญหาทางเทคนิคเบื้องต้น เช่น การจัดการกับอีเมลฟิชซิง (Phishing)” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาลัยศรีล้านช้าง, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

“การรู้ดิจิทัลมีความสำคัญต่อมนุษย์ในยุคดิจิทัลอย่างมากมาย คือ การพัฒนาทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตหรือแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การศึกษา และ

การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในสังคมเพื่อสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ การเพิ่มโอกาสในอาชีพเพื่อการรู้ดิจิทัลช่วยให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในยุคดิจิทัล และการป้องกันภัยทางไซเบอร์เพื่อให้รู้เท่าทันกลโกงออนไลน์และการคุกคามทางไซเบอร์” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตอีสาน, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

“การรู้ดิจิทัล หมายถึงการเข้าถึงข้อมูล (Access) คือความสามารถในการค้นหาและใช้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์ดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์และประเมินข้อมูล (Analyze & Evaluate) โดยพิจารณาความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง และคุณภาพของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ รวมถึงการระบุงู่วาลอมหรือข้อมูลบิดเบือน การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (Communicate & Collaborate) โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในเชิงส่วนตัวและวิชาชีพ เช่น การใช้โซเชียลมีเดีย การประชุมออนไลน์ การสร้างเนื้อหาดิจิทัล (Create) โดยการผลิตและแบ่งปันเนื้อหาดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ เช่น การตัดต่อวิดีโอ การเขียนบล็อก หรือการออกแบบกราฟิก การรู้เท่าทันและความปลอดภัย (Safety & Security) โดยการปกป้องข้อมูลส่วนตัว การปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยในโลกออนไลน์ รวมถึงการตระหนักถึงผลกระทบทางสังคมและจริยธรรม การแก้ปัญหาและปรับตัว (Problem-Solving & Adaptability) โดยสามารถใช้เทคโนโลยีแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล วิทยาเขตล้านนา, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

7. ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership)

ผู้นำสถานศึกษาถือว่าเป็นแม่ทัพในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ ดังนั้นผู้นำจึงต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กร ทีมงาน และระบบในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นไปที่การปรับตัว เปลี่ยนแปลง และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในโลกปัจจุบัน

“ผู้นำต้องมีคุณสมบัติของผู้นำดิจิทัล คือ สามารถในการมองเห็นอนาคต หรือมีวิสัยทัศน์ในการคาดการณ์แนวโน้มทางเทคโนโลยี และนำสิ่งนั้นมาประยุกต์ใช้ในองค์กร สามารถนำข้อมูล (Data) และเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม โดยสนับสนุนการทดลองสิ่งใหม่ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และยอมรับความล้มเหลวว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้นำในการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้ทีมงาน โดยช่วยให้ทีมงานได้รับการฝึกอบรมหรือพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในยุคดิจิทัล และสามารถใช้อุปกรณ์ดิจิทัลในการสื่อสาร สร้างทีมงานที่มีความหลากหลาย และทำงานร่วมกันได้ทั่วโลก” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาเขตอีสาน, สนทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

“สำหรับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้บริหารควรเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ เสริมสร้างความรู้ด้านดิจิทัลในองค์กร โดยให้ความสำคัญกับการอบรมพนักงานและการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ โดยสร้างระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่แม่นยำและรวดเร็ว สร้างพันธมิตรเชิงดิจิทัล โดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีหรือองค์กรอื่นเพื่อพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน และปลูกฝังวัฒนธรรมที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และให้ความสำคัญกับการเติบโตขององค์กรในระยะยาว” (เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยศรีล้านช้าง, สทนากลุ่มเมื่อ 7 สิงหาคม 2567)

โดยสรุป แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลควรเริ่มต้นดำเนินการจากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) รองรับข้อมูลดิจิทัลจำนวนมาก ปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระบบดิจิทัล (Digital Learning) ปรับปรุงบริหารจัดการให้เป็นแบบดิจิทัล (Digital Administration) ก้าวสู่ยุคเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) โดยคำนึงถึงความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) เพื่อปกป้องข้อมูลสำคัญไม่ให้ถูกโจมตี สูญหาย หรือมีการใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาต พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) ให้สามารถทำงานในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคลากรและนักศึกษาจะต้องรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) ไม่ตกเป็นเหยื่อในโลกดิจิทัล

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2. พัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3. ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักศึกษา จำนวน 22 คน บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 12 รูป/คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 12 รูป/คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มผ่านระบบออนไลน์ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการหาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต และวิทยาลัย จำนวน 20 รูป/คน และขั้นตอนที่ 3 เป็นการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ดำเนินการโดยการสนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในปัจจุบันมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่บุคลากรและนักศึกษา มีเซิร์ฟเวอร์ฐานข้อมูลส่วนกลาง มีระบบบริการแบบดิจิทัลหลายระบบ เช่น ระบบการเงิน ระบบการจัดการเอกสาร (e-Document) ระบบพัสดุครุภัณฑ์ ระบบบุคลากร ระบบการบริการการศึกษา ระบบบริการการเรียนการสอน ระบบการประเมินภายใน ระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) ระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ Integrated Thesis & Research Management System หรือระบบ iThesis สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเตรียมทรัพยากรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีอุปสรรค มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล และมีระบบประเมินผลและฟีดแบ็ค

เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของปัญหา พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม ไม่เสถียร และมีระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้งานระบบบริการการศึกษาบนโทรศัพท์มือถือค่อนข้างไม่สะดวก ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) ยังไม่เป็นที่นิยม ระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อมูลบนเว็บไซต์ยังไม่เพียงพอต่อการวิจัยและการอ้างอิง การใช้งานระบบ iThesis ค่อนข้างยุ่งยาก และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา และขาดการประชาสัมพันธ์การใช้งาน Microsoft Office 365

5.1.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาพัฒนาระบบงานและระบบบริการต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยพัฒนาระบบบริการการศึกษาด้วยระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ และระบบเพิ่มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษา พัฒนาระบบจัดการเอกสารให้รองรับเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) และระบบลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลโดยปรับปรุงระบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับอาจารย์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบอีเลิร์นนิง (E-Learning System) โดยส่งเสริมแพลตฟอร์มใหม่ ๆ สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ พัฒนาระบบบริการนักศึกษาออนไลน์ให้การยื่นขอเอกสารสำคัญ ทุน และคำร้องสะดวกรวดเร็ว พัฒนาระบบการเงินและบัญชี (E-Finance) ให้มีการออกใบเสร็จผ่านออนไลน์ พัฒนาการประชุมออนไลน์โดยใช้แพลตฟอร์มที่เชื่อถือได้ ปลอดภัยสูง พัฒนาระบบคลังข้อมูลให้มีความทันสมัย พัฒนาระบบไอทีเพื่อการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัย

5.1.3 การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ควรเริ่มต้นดำเนินการจากการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) รองรับข้อมูลดิจิทัลจำนวนมาก ปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระบบดิจิทัล (Digital Learning) ปรับการบริหารจัดการให้เป็นแบบดิจิทัล (Digital Administration) ก้าวสู่ยุคเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) โดยคำนึงถึงความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) เพื่อปกป้องข้อมูลสำคัญไม่ให้ถูกโจมตี สูญหาย หรือมีการใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาต พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) ให้สามารถทำงานในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคลากรและนักศึกษาจะต้องรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) ไม่ตกเป็นเหยื่อในโลกดิจิทัล

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 สภาพและปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในปัจจุบัน มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่บุคลากรและนักศึกษา โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เนื่องจากการให้บริการระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่นักศึกษาถือว่าเป็นภารกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2566) ที่เล็งเห็นถึงความจำเป็นดังกล่าวและได้กำหนดแผนพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ระยะที่ 13 (2566 – 2570) มหาวิทยาลัยมหามกุฏมีการติดตั้งเครื่องเซิร์ฟเวอร์ฐานข้อมูลส่วนกลางเพราะมีการให้บริการระบบบริการแบบดิจิทัลหลายระบบ เช่น ระบบการเงิน ระบบการจัดการเอกสาร (e-Document) ระบบพัสดุครุภัณฑ์ ระบบบุคลากร ระบบการบริการการศึกษา ระบบบริการการเรียนการสอน ระบบการประเมินภายใน ระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) ระบบบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ Integrated Thesis & Research Management System หรือระบบ iThesis เนื่องจากระบบเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมากจึงต้องติดตั้งลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Microsoft Teams Google Classroom และ Zoom มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเตรียมทรัพยากรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีอุปสรรค มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล และมีระบบประเมินผลและ 피ดแบ็คเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของปัญหา พบว่าสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม ไม่เสถียร และมีระบบยืนยันตัวตนก่อนเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้งานระบบการบริการการศึกษานานาชาติที่มีข้อบกพร่องไม่สะดวก ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) ยังไม่เป็นที่นิยม ระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้อมูลบนเว็บไซต์ยังไม่เพียงพอต่อการวิจัยและการอ้างอิง การใช้งานระบบ iThesis ค่อนข้างยุ่งยาก และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา และขาดการประชาสัมพันธ์การใช้งาน Microsoft Office 365

5.1.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาพัฒนาระบบงานและระบบบริการต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยพัฒนาระบบการบริการการศึกษาด้วยระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ และ

ระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษา พัฒนาระบบจัดการเอกสารให้รองรับเอกสารไร้กระดาษ (Paperless Document) และระบบลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลโดยปรับปรุงระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับอาจารย์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบอีเลิร์นนิง (E-Learning System) โดยส่งเสริมแพลตฟอร์มใหม่ ๆ สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ พัฒนาระบบบริการนักศึกษาออนไลน์ให้การยื่นขอเอกสารสำคัญ ทูน และคำร้องสะดวกรวดเร็ว พัฒนาระบบการเงินและบัญชี (E-Finance) ให้มีการออกใบเสร็จผ่านออนไลน์ พัฒนาการประชุมออนไลน์โดยใช้แพลตฟอร์มที่เชื่อถือได้ ปลอดภัยสูง พัฒนาระบบคลังข้อมูลให้มีความทันสมัย พัฒนาระบบไอทีเพื่อการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2566) ที่เล็งเห็นถึงความจำเป็นดังกล่าวและได้กำหนดแผนพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ระยะที่ 13 (2566 – 2570) โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและสมรรถนะของบุคลากร โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล จัดงบประมาณการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาศูนย์การสารสนเทศเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรและส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิต พัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดอบรมประชุม สัมมนา และการบริการวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ พัฒนาระบบการเรียนการสอนออนไลน์ พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมให้มีความมีประสิทธิภาพ พัฒนาคำแนะนำทักษะและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับนิสิต และพัฒนาคำแนะนำทักษะและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของบุคลากร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลพรรณ อาภาเวท และจักรกฤษณ์ พางาม (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3. เพื่อศึกษาความพร้อมในการบริหารเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล 5 ด้าน ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถทางด้านภาษา มีการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผู้นำของมหาวิทยาลัยจะต้องมีบุคลิกที่ดูทันสมัยเพื่อตอบโจทย์มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2) ด้านแนวทางการบริหารงบประมาณ มหาวิทยาลัยจะต้องมีงบประมาณที่

เพียงพอต่อการดำเนินนโยบายดิจิทัล มีการหารายได้จากการจัดการศึกษาและวิจัย จะต้องมีการลงทุนในการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อให้มีความพร้อมไม่น้อยกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ๆ 3) ด้านแนวทางการบริหารจัดการองค์กร มหาวิทยาลัยจะต้องบริหารงานเชิงรุก มีการจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลให้ชัดเจนขึ้น ในบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องใช้ความเป็นดิจิทัลมากขึ้น จะต้องสร้างระบบธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่องค์กรคุณภาพ และมีการจัดทำแผนแม่บททางกายภาพเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย 4) ด้านแนวทางการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ มหาวิทยาลัยจะต้องมีการลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่คุ้มค่าเพิ่มมากขึ้นจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอกับบุคลากร ควรมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อม และควรใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ปัจจุบันอย่างเต็มประสิทธิภาพ ควรใช้ วิดีโอ หรือจัดซื้อเท่าที่จำเป็น เนื่องจากการเช่าจะบริหารจัดการได้ง่ายกว่าการซื้อ 5) ด้านแนวทางการบริหารจัดการ ระบบเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการทุกเรื่องจะช่วยในเรื่องของการลดการใช้กระดาษ ได้ข้อมูลที่ตรงกันและเป็นข้อมูลเดียวกัน จะต้องมีการที่เพียงพอ ประสิทธิภาพ เสถียรภาพ มั่นคงปลอดภัย และควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้งานระบบดังกล่าวเพิ่มขึ้น

5.1.3 การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล นั้น อาจสรุปได้ว่า การเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) เป็นการปฏิรูปเชิงระบบที่ครอบคลุมทั้งนโยบาย บุคลากร โครงสร้างพื้นฐานด้านวิชาการ และการประกันคุณภาพ เพื่อให้สถาบันสามารถจัดการเรียนการสอน วิจัย และบริการต่อชุมชนได้อย่างยั่งยืนในบริบทดิจิทัล แนวปฏิบัติสากลเน้น “ecosystem” ของการศึกษาและการกำกับดูแลเชิงดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับกรอบคำแนะนำของ OECD (2021) ที่ย้ำความสำคัญของนโยบายเชิงระบบและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (OECD, 2021) ทั้งนี้ข้อค้นพบหลักจากการถ่ายทอดแนวทางไปสู่ มมร. พบว่า 1) นโยบายเชิงกลยุทธ์และการมีวิสัยทัศน์: การกำหนดแผนแม่บทดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) ช่วยให้การจัดสรรทรัพยากร การลงทุน และการพัฒนาบุคลากรมีทิศทางเดียวกัน (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2566) 2) โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี: ระบบ LMS ห้องสมุดดิจิทัล และเครือข่ายสารสนเทศยังต้องได้รับการลงทุนเพิ่มเติม เพื่อให้รองรับการเรียนรู้แบบผสมผสาน (hybrid learning) ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 3) ทักษะดิจิทัลของบุคลากร: ความพร้อมของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ถือเป็นปัญหาคอขวดที่สำคัญ (bottleneck) ที่ต้องแก้ไขด้วยการอบรมและสร้างระบบสนับสนุนต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร เยาวรัตน์ (2566) ที่ระบุว่าควรสนับสนุนให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูโดยมีการจัดอบรม ประชาสัมพันธ์ความรู้ให้แก่ครู มีการจัดตั้งทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) อັตลักษณ์ทางศาสนาและพันธกิจของมหาวิทยาลัยสงฆ์: มมร. สามารถใช้สื่อดิจิทัลเผยแพร่พระพุทธศาสนาได้กว้างขึ้น แต่ต้องคงมาตรฐานวิชาการและคุณภาพของเนื้อหาเพื่อรักษาอັตลักษณ์สถาบัน สอดคล้องกับที่สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ อุกานายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ให้นโยบายในวันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2566 ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยต้องปรับกระบวนการทัศน์ในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในโลกดิจิทัลให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ (สมเด็จพระมหาวีรวงศ์, 2566)

อุปสรรคสำคัญของการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงเทคโนโลยี (digital divide) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาบางรูป/คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือมีข้อจำกัดในการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 2) ข้อจำกัดเฉพาะของสถาบันสงฆ์ที่อาจจำกัดการเรียนการสอนออนไลน์บางหลักสูตร (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2566) และ 3) งบประมาณจำกัด ทำให้ต้องเลือกระหว่างลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานกับการพัฒนาบุคลากร (OECD, 2021) จึงสรุปได้ว่า การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องดำเนินการแบบบูรณาการ ทั้งด้านนโยบาย โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากร และการรักษาอັตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ โดยใช้กรอบสากลของ OECD ร่วมกับการประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทไทย

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีความพร้อมสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจากระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการทำงานต่าง ๆ ที่เป็นดิจิทัลเกือบสมบูรณ์แล้ว สิ่งที่ยังต้องพัฒนาต่อไปก็คือการพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์กรไร้กระดาษ (Paperless Organization) และจำเป็นต้องยอมรับระบบลงนามดิจิทัล (Digital Signature) ควบคู่ไปกันด้วย สำหรับบริการที่นักศึกษาต้องการก็คือระบบใบเสร็จเงินดิจิทัล (Digital receipt/bill) และระบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio) สำหรับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คือ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) โดยเฉพาะวิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) เพื่อผลักดันให้ทุกส่วนงานเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลถึงบุคลากรและนักศึกษาที่ต้องเร่งพัฒนาตนเองให้รู้ดิจิทัล (Digital Literacy) จนกลายเป็นมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) ที่ฝ่ายบุคคลสามารถเข้ามาบริการจัดการได้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เมื่อก้าวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลก็ต้องปรับโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning) มีการผลิตหลักสูตรดิจิทัลสำหรับผู้เรียนยุคใหม่ ปรับปรุงระบบงานดิจิทัลเดิมให้สมบูรณ์แบบถึงขั้น

ระบบงานไร้กระดาษ และทุกการดำเนินการเหล่านี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยดิจิทัล (Digital Security)

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจในการนำไปทำวิจัยครั้งต่อไปก็คือ การพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นองค์กรไร้กระดาษ (Paperless Organization) ซึ่งเป็นกระแสที่ทุกองค์กรกำลังมุ่งพัฒนาไป ประเด็นสำคัญก็คือองค์กรจะต้องยอมรับระบบลงนามดิจิทัล (Digital Signature) และต้องมีความปลอดภัยดิจิทัล (Digital Security) อย่างเต็มประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2559). *ยุทธศาสตร์การพัฒนากอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงอุตสาหกรรม.
- คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล. (2566). *แผนพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ถนอมพร เลาทจรัสแสง. (2566). *คุยเข้มข้น กับความเข้มแข็ง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในยุค DIGITAL TRANSFORMATION ที่พร้อม ‘SMART’ ทุกมิติ. Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล*. สืบค้น 8 ธันวาคม 2565 จาก <https://du-knit.org/มหาวิทยาลัยเชียงใหม่-ในยุค-digital-transforma>
- ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง. (2561). *ความพร้อมเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร*. 3(1), 58-65.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). *ครั้งแรกในประเทศไทย! ตั้งเป้า 5 ปี สร้าง ‘มหาวิทยาลัยดิจิทัล’ เต็มรูปแบบ*. สืบค้น 10 มีนาคม 2566 จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1073722>
- บัณฑิต เอื้ออาภรณ์. (2565). *5 ผู้นำทางการศึกษา ร่วมขยายภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล*. สืบค้น 8 ธันวาคม 2565 จาก <https://du-knit.org/5-ผู้นำทางการศึกษา-ร่วมข/>
- พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2559. (2559). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 133 ตอนที่ 80 ก. หน้า 1.
- พีรเดช ทองอำไพ. (2565). *5 ผู้นำทางการศึกษา ร่วมขยายภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล*. สืบค้น 8 ธันวาคม 2565 จาก <https://du-knit.org/5-ผู้นำทางการศึกษา-ร่วมข/>
- ภัทรพร เขาวรัตน์. (2566). *การศึกษามรรณณะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- มติชนออนไลน์. (2564). รัฐ-เอกชน ยกกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน ต้นธุรกิจไทยทรานสฟอร์มสู่องค์กรดิจิทัล. สืบค้น 30 กันยายน 2564 จาก https://www.matichon.co.th/economy/news_3010465
- มติชนออนไลน์. (2560). มทร.พระนคร ประกาศขึ้นแท่น ‘มหาวิทยาลัยดิจิทัล’ 20 ก.ค.นี้. สืบค้น 20 เมษายน 2566 จาก https://www.matichon.co.th/education/news_602089
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2562). แผนยุทธศาสตร์เทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564). สืบค้น 10 มีนาคม 2566 จาก <https://erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MzY4ODY4&method=inline>
- ยีน ภู่วรรณ. (2559). Grand Challenges in Digital University. การบรรยาย เรื่อง “แนวโน้ม ICT เพื่อประกอบการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2564 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2558 จัดโดย ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วารสารเทคโนโลยีสุรนารี. 10(2). หน้า 171 – 188.
- วิมลพรรณ อภาเวท และจักรกฤษณ์ พางาม. (2560). การบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล. กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร .
- ศูนย์สื่อสารองค์กรและนักศึกษาเก่าสัมพันธ์. (2564). มช. ปรับตัวครั้งใหญ่ด้านเทคโนโลยี พร้อมขับเคลื่อนสู่การเป็นต้นแบบ มหาวิทยาลัยดิจิทัล. สืบค้น 10 มีนาคม 2566 จาก <https://www.cmu.ac.th/th/article/2ec32444-072a-4588-9394-4a71d6513e89>
- ศิริเกษม ศิริลักษณ์ และจิตติมา วรณศรี. (2564). รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สมเด็จพระมหาวีรวงศ์. (2566). กระบวนการทัศน์พระพุทธศาสนาในโลกดิจิทัล. ปาฐกถาพิเศษเนื่องในวันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2566 ณ ห้องประชุม อาคารสุชีพ ปุณฺณานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ. นครปฐม.
- สมหมาย ผิวสะอาด. (2565). 5 ผู้นำทางการศึกษา ร่วมขยายภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล. สืบค้น 8 ธันวาคม 2565 จาก <https://du-knit.org/5-ผู้นำทางการศึกษา-ร่วมข/>
- สถาบันคลังสมองของชาติ. (2566). โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อเข้าสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล. Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล. สืบค้น 20 เมษายน 2566 จาก <https://du-knit.org/เกี่ยวกับเรา>

- สิริฤกษ์ ทรงศิริวไล. (2565). 5 ผู้นำทางการศึกษา ร่วมขยายภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยดิจิทัล
Digital University โครงการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล. สืบค้น 8
 ธันวาคม 2565 จาก <https://du-knit.org/5-ผู้นำทางการศึกษา-ร่วมข/>
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. (2560). *แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564*.
 กรุงเทพฯ: ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2562). *การส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรมหรือนวัตกรรมดิจิทัล*. สืบค้น 20 เมษายน 2566 จาก <https://www.depa.or.th/th/digitalservice/digital-standardization-voucher>
- หนังสือพิมพ์แนวหน้า. (2566, 28 มกราคม). *บทบาทมหาวิทยาลัยไทย เตรียมคน-สังคมรับยุคดิจิทัล. คอลัมน์การเมือง “ที่นี่แนวหน้า” โดย วิภาวดี หล้ากสิ*. สืบค้น 10 มีนาคม 2566 จาก <https://www.naewna.com/politic/columnist/54073>
- Bill Johnson, Sheila MacNeill and Keith Smyth. (2019). *Conceptualising The Digital University – The intersection of policy, pedagogy and practice*. NY: Palgrave Macmillan
- Coccoli, M., Guercio, A., Maresca, P., & Stanganelli, L. (2014). Smarter universities: A vision for the fastchanging digital era. *Journal of Visual Languages and Computing*, 25(6), 1003–1011. doi.org/10.1016 /j.jvlc.2014.09.007
- College Vidya. (202, Jan 30). *What is Digital University and Is It the Future of Indian Higher Education? Full Facts and Updates 2023*. Retrieved from <https://collegevidya.com/blog/what-is-digital-university/>
- Grigoriev, S. G., and Mishota, I. Y. (2019). Digital University: an actual paradigm of the education informatization. *Advances in Economics, Business and Management Research*, (8), 635-638. DOI: 10.2991/mtde-19.2019.128
- New Delhi Television (NDTV). (2022). *Digital University To Be A Game-Changer For The Country*. Retrieved on April 20, 2023. Available: from <https://www.ndtv.com/education/digital-university-to-be-a-game-changer-for-india-say-experts-2782307>.
- Robert, W., Thomas, J., Peters and Julien, R.P. (1980). *Business horizons*. 23(3), 14-26.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนามหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล
(สำหรับนักศึกษา)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพ

บรรพชิต

คฤหัสถ์

1.2 เพศ

ชาย

หญิง

1.3 คณะที่ศึกษา

คณะศาสนาและปรัชญา

คณะมนุษยศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย

1.4 ชั้นปี

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

1.5 สถานที่ศึกษา

ส่วนกลาง

วิทยาเขต

วิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5
- 2.6
- 2.7
- 2.8
- 2.9
- 2.10
- 2.11
- 2.12
- 2.13
- 2.14

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4
- 3.5
- 3.6
- 3.7
- 3.8
- 3.9
- 3.10
- 3.11
- 3.12
- 3.13
- 3.14

แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนามหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยสุมหาวิทยาลัยดิจิทัล
(สำหรับบุคลากร)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพ

บรรพชิต

คฤหัสถ์

1.2 เพศ

ชาย

หญิง

1.3 สถานภาพบุคลากร

สายวิชาการ

สายสนับสนุน

สายบริหาร

1.4 ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

1.5 ประสบการณ์ทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

21-25 ปี

มากกว่า 25 ปี

1.4 สังกัดหน่วยงาน

ส่วนกลาง

วิทยาเขต

วิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5
- 2.6
- 2.7
- 2.8
- 2.9
- 2.10
- 2.11
- 2.12
- 2.13
- 2.14

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4
- 3.5
- 3.6
- 3.7
- 3.8
- 3.9
- 3.10
- 3.11
- 3.12
- 3.13
- 3.14

ประเด็นการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย
เรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำชี้แจง

ประเด็นการสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ประกอบการการวิจัย เรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยผู้ให้สัมภาษณ์สามารถให้ข้อเสนอแนะและเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการสัมภาษณ์อันจะเกิดประโยชน์ต่อการนำไปกำหนดกรอบตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – นามสกุล เพศ.....อายุ.....ปี

2. สถานภาพ นักศึกษา บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน

สำหรับนักศึกษา

ชั้นปีที่ สาขาวิชา คณะ

สถานที่ศึกษา

อื่น ๆ

สำหรับบุคลากรสายวิชาการ

สาขาวิชาที่สอน คณะ

สังกัดหน่วยงาน

สำหรับบุคลากรสายสนับสนุน

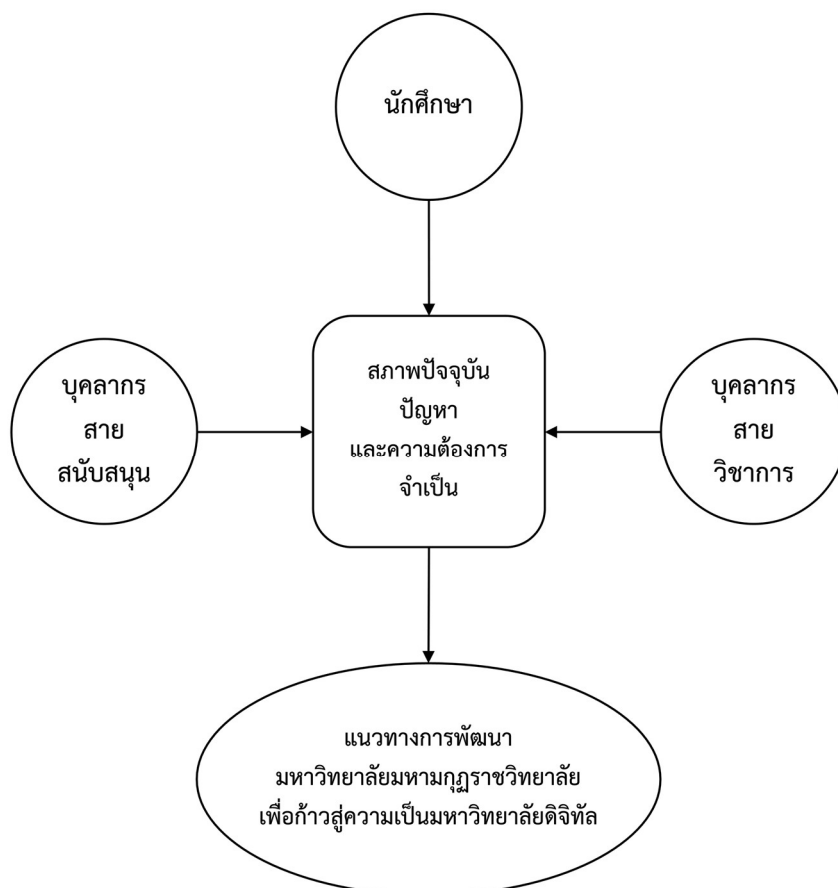
ตำแหน่ง แผนก/ฝ่าย

สังกัดหน่วยงาน

วันที่ให้สัมภาษณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการพรรณนาและศึกษาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2) พัฒนาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล และ 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ดำเนินการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยดิจิทัล ประกอบด้วย 1. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) 2. การเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning) 3. การบริหารจัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration) 4. ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security) 5. ทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource) 6. การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) และ 7. ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) และศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นจากนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และนำเสนอร่างแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ประเด็นคำถาม

1. ในปัจจุบัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการให้บริการผ่านระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทของท่าน ตัวอย่างเช่น สำหรับนักศึกษา ได้แก่ การให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง การให้บริการข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และช่องทางโซเชียลมีเดียอื่น ๆ ระบบบริการข้อมูลของนักศึกษา การลา การเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ที่ผ่านมา ท่านประสบกับปัญหาในการใช้บริการของมหาวิทยาลัยอย่างไรบ้าง ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จากปัญหาที่ท่านประสบในข้อที่ 2 ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อให้ได้รับความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการใช้บริการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม
ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำชี้แจง

การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ประกอบการวิจัยเรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Qualified persons) จำนวน 12 รูป/คน ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาตรวจสอบแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ประกอบด้วยตัวแทนจากกองบริหารกลาง ฝ่ายบริหารเอกสาร ฝ่ายพัสดุ กองกิจการนักศึกษา กองคลัง กองโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม กองเทคโนโลยีสารสนเทศ กองนโยบายและแผน กองบริหารทรัพย์สิน กองบริหารทรัพยากรบุคคล กองพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกองวิเทศสัมพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน จำนวน 4 คน

ประเด็นการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบของมหาวิทยาลัยดิจิทัล ได้แก่
 - 1.1 โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)
 - 1.2 การเรียนการสอนแบบดิจิทัล (Digital Learning)
 - 1.3 การบริหารจัดการแบบดิจิทัล (Digital Administration)
 - 1.4 ความปลอดภัยทางดิจิทัล (Digital Security)
 - 1.5 ทรัพยากรมนุษย์ดิจิทัล (Digital Human Resource)
 - 1.6 การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)
 - 1.7 ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership)
2. แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล
 - 2.1 ประเมินความพร้อมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจากองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยดิจิทัลในปัจจุบัน
 - 2.2 เสนอแนวทางการพัฒนาโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

รศ. บุญช่วย ศิริเกษ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

รศ.ดร. พิมพ์อร สดเอี่ยม

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผศ.ดร. ชีษณพงษ์ ศรีจันทร์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ โปดาพล

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ดร. กรรณิกา ไวโสภา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ค

หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘(๒) / ๖๗๑๙

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โทตาพล

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ดิจิทัล” นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติ การประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๗๕/๒๕๖๕

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล” มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖

นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

โทร. ๐๙๑ ๘๖๗ ๓๕๓๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง โทร. ๐-๕๒๘๑-๕๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘(๒) / ๖๗๑๙

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.กรรณิกา ไวโสภา

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ดิจิทัล” นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติ การประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๗๕/๒๕๖๕

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล” มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจกพรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร. ๐๕๒ ๘๑๕๖๑๖

นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

โทร. ๐๙๓ ๘๖๗ ๓๕๓๒

(จ.กรรณิกา ไวโสภา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘(๒) / ๖๗๑๘

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ดิจิทัล” นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติ การประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๗๕/๒๕๖๕

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล” มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖

นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

โทร. ๐๙๑ ๘๖๗ ๓๕๓๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘(๒) / ๖๗๑๙

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาดิเรก สิริโร, ดร.

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ดิจิทัล” นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติ การประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๗๕/๒๕๖๕

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล” มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจักรพล สิริโร, ดร.)

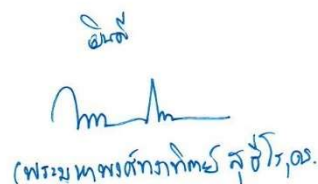
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖

นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

โทร. ๐๙๑ ๘๖๗ ๓๕๓๒

(พระมหาดิเรก สิริโร, ดร.)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘(๒) / ๗๗๑๙

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัย ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ดิจิทัล” นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติ การประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๗๕/๒๕๖๕

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิจัยสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล” มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

(พระครูปลัดจกักรพล สิริโร, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖

นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

โทร. ๐๙๑ ๘๖๗ ๓๕๓๒

ภาคผนวก ง
ระบบบริการดิจิทัลต่าง ๆ

หน้าเว็บไซต์ระบบบริหาร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร 02-444-6000 ต่อ 1096-1098

reg.mbu.ac.th

ระบบบริการการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ข่าวประกาศ

ประกาศเรื่อง

- กำหนดวันลงทะเบียนและชำระเงิน ภาควิชาศึกษา 2/2567 (ภาคปกติ)**
 - วันลงทะเบียนยื่นข้อมูขยาคณาภาพ ระหว่าง วันที่ 21 ต.ค. - 4 พ.ย. 2567
 - วันชำระเงิน ระหว่าง วันที่ 21 ต.ค. - 5 พ.ย. 2567
 - วันเปิดภาคการศึกษา วันที่ 4 พ.ย. 2567
- กำหนดวันลงทะเบียนและชำระเงิน ภาควิชาศึกษา 2/2567 (ภาคพิเศษ)**
 - วันลงทะเบียนยื่นข้อมูขยาคณาภาพ ระหว่าง วันที่ 21 ต.ค. - 3 พ.ย. 2567
 - วันชำระเงิน ระหว่าง วันที่ 21 ต.ค. - 4 พ.ย. 2567
 - วันเปิดภาคการศึกษา วันที่ 3 พ.ย. 2567

ไป top of page

ระบบบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (REG) Version 1.0 © 2016

ระบบบริการการศึกษา (REG)

ลงชื่อเข้าใช้ระบบ

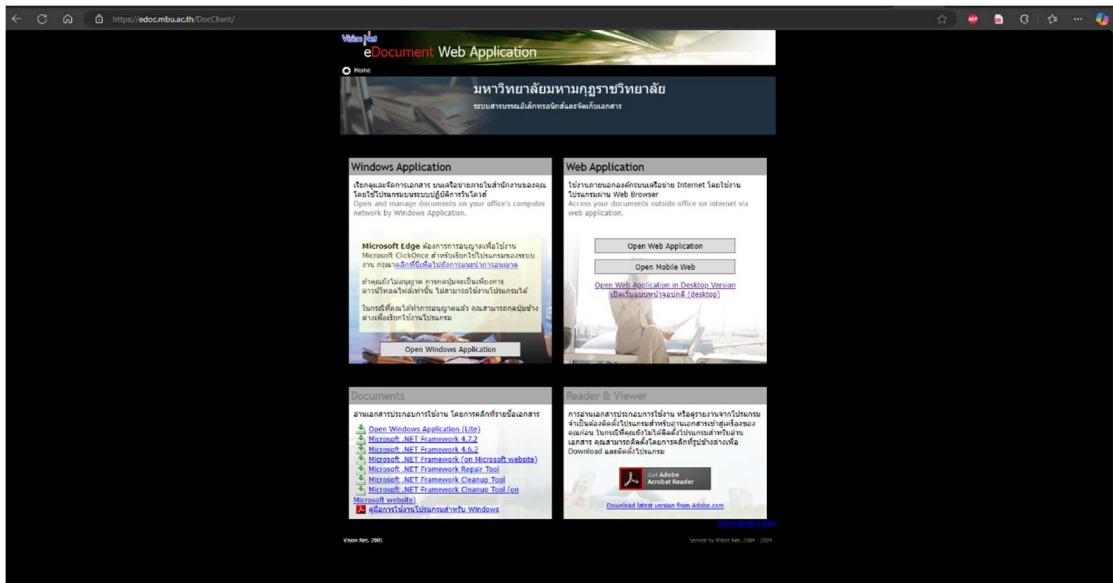
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
Management Information System

ชื่อผู้ใช้งาน:

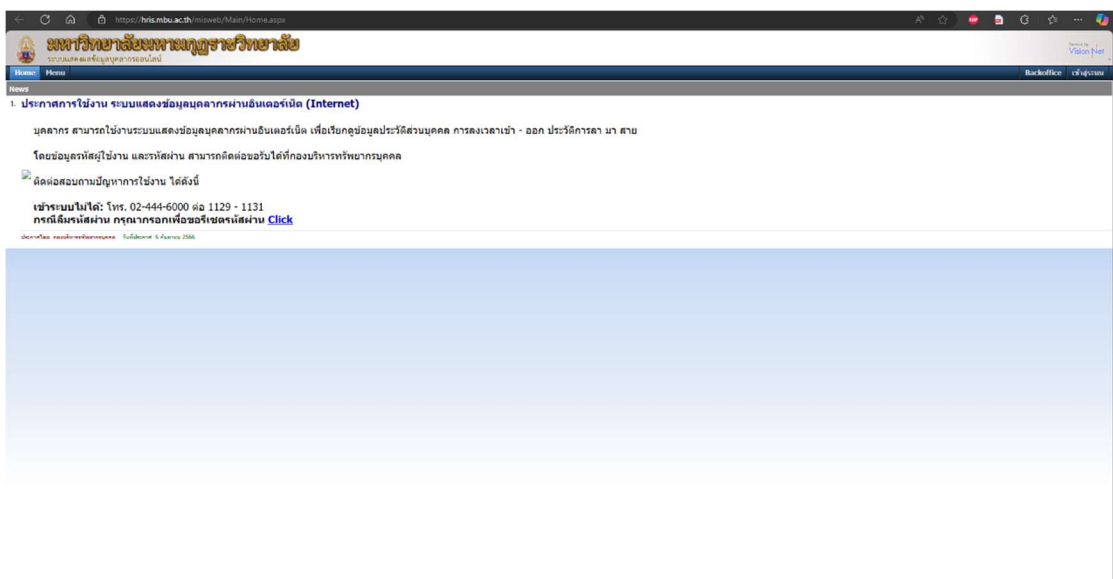
รหัสผ่าน:

ลงชื่อเข้าใช้ระบบ

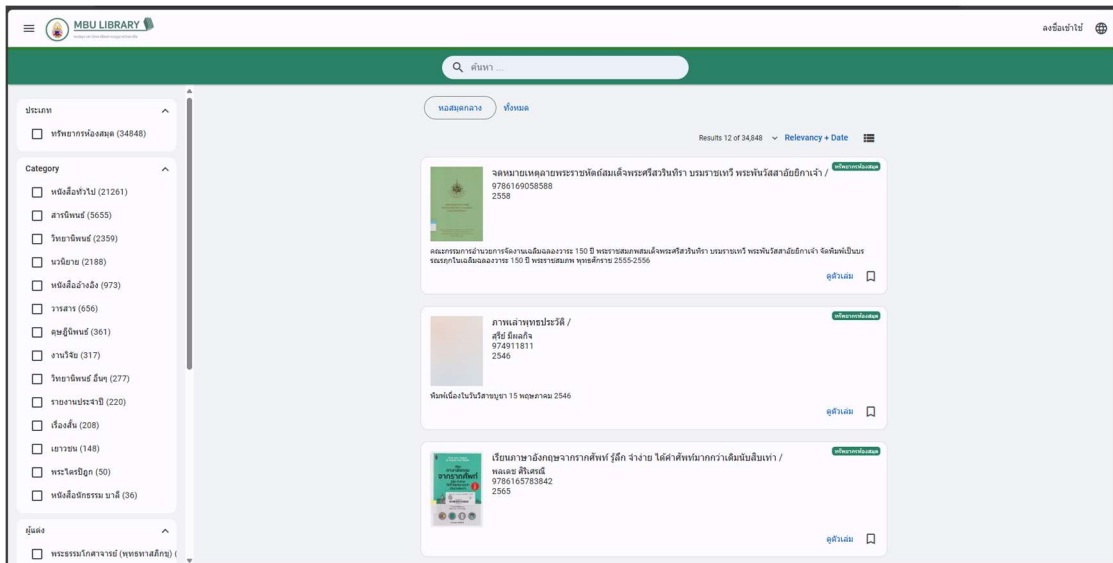
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS)

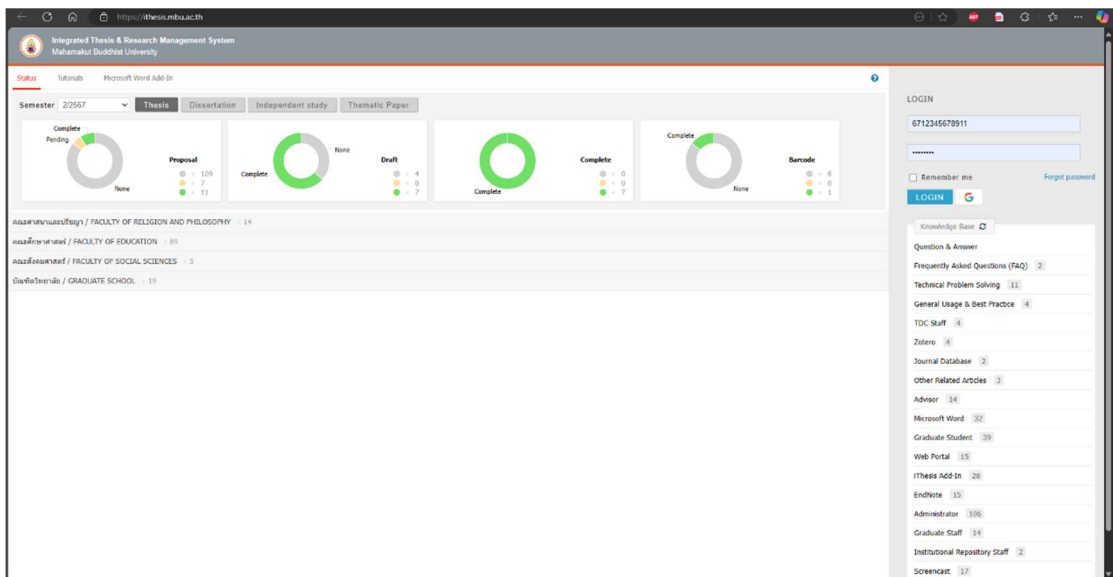
ระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร

ระบบแสดงผลข้อมูลบุคลากรออนไลน์

ระบบสืบค้นทรัพยากรห้องสมุด (MBU-OPAC)

ระบบ iThesis

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2561
ศาสตราศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2555

ประวัติการทำงาน 1 เมษายน 2554 – 30 กันยายน 2563 ทำงานที่ มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่
บริหารงานทั่วไป
1 ตุลาคม 2563 – ปัจจุบัน ทำงานที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตำแหน่ง อาจารย์

ผลงานทางวิชาการ

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. ปีที่ 7 ฉบับที่
1 (มกราคม – มิถุนายน 2564).

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์ และสุพรรณิ บุญหนัก. (2563). การศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
ออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. วารสารศรีล้าน
ช้างปริทรรศน์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563).

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์. (2562). การพิจารณาเลื่อนคนในกับการตัดสินใจหาคนนอกแบบไหนดีกว่ากัน.
วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562).

(ผู้ร่วม) จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2562). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
รายวิชา ED 1003 การวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียน หลักสูตรศึกษาศาสตร
บัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรี
ล้านช้าง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2
(มกราคม-มิถุนายน 2562).

(ผู้ร่วม) จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ. (2560). ความต้องการของพระภิกษุต่อการบริการวิชาการ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย. วารสาร ศาสตร์การศึกษาและพัฒนามนุษย์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2560 (หน้า 90-108).

ผลงานการวิจัย

(ผู้ร่วมวิจัย). จักรกฤษณ์ โปตาพล และคณะ.(2562). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ รายวิชา ED 1003 การวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียน หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. ทุมนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2561.

ธนวัฒน์ ชาวโพธิ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ โดยใช้ Microsoft Teams. ทุมนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2563.

(ผู้ร่วมวิจัย). วันดี บุญล้อม และคณะ. (2563). คุณภาพการใช้งานระบบแฟ้มสะสมงาน อิเล็กทรอนิกส์ (E-PORTFOLIO) เพื่อการบริหารจัดการด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ทุมนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี 2563.

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ นายภัทรพล เสริมทรง
 ตำแหน่ง อาจารย์
 ประวัติการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2560
 ศาสตราศตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2554
 สถานที่ทำงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ชื่อ ดร. ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง
 ตำแหน่ง อาจารย์
 ประวัติการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2567
 Master of Arts (Linguistics) Applied Linguistics
 Poona University, India ปีที่จบ 2536
 ศาสตราศตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2533
 สถานที่ทำงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ชื่อ นายทวีศักดิ์ ไครบุตร

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่จบ 2544

ศาสตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีที่จบ 2543

ศาสตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่จบ 2537

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ชื่อ นางสาวพรพิมล เพ็งประภา

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่จบ 2562

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่จบ 2556

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง